

Evropski državljanski forum o učni mobilnosti

Končno poročilo

#LearningMobilityEU

Rokopis je bil dokončan novembra 2023.

Ta dokument ni uradno stališče Evropske komisije.

Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije, 2023

© Evropska unija, 2023

Politiko ponovne uporabe dokumentov Evropske komisije ureja Sklep Komisije 2011/833/EU z dne 12. decembra 2011 o ponovni uporabi dokumentov Komisije (UL L 330, 14.12.2011, str. 39). Če ni drugače navedeno, je ponovna uporaba tega dokumenta dovoljena na podlagi licence Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). To pomeni, da je ponovna uporaba dovoljena, če je ustrezno naveden vir in so označene morebitne spremembe.

Vse fotografije © Evropska unija

Print ISBN 978-92-68-09232-3

doi:10.2775/275390

NA-09-23-534-SL-C

PDF ISBN 978-92-68-09197-5

doi:10.2775/617257

NA-09-23-534-SL-N

VSEBINA

1. Uvod	2
2. Glavne značilnosti evropskega državljanskega foruma o učni mobilnosti	5
2.1 Naključni izbor in demografska sestava foruma.....	6
2.2 Usmerjevalni odbor.....	9
2.3 Odbor za znanje.....	10
2.4 Center znanja in informacij.....	11
2.5 Govorci in govorke.....	11
2.6 Glavna moderatorja.....	13
2.7 Koordinatorji.....	14
2.8 Opazovalci.....	15
3. Metodološki okvir in posamezna zasedanja	18
3.1 Metodološki okvir.....	19
3.2 Prvo zasedanje: Postopek in rezultati.....	20
3.3 Drugo zasedanje: Postopek in rezultati.....	24
3.4 TRETJE zasedanje: Postopek in rezultati.....	26
4. Naslednji koraki	33
Priloga: Celotna priporočila	36

1. Uvod

Evropska komisija je leta 2023 organizirala tri evropske državljanske forume, pri čemer se je na enem od njih razpravljalo o „učni mobilnosti“. Na vsakem forumu se je zbralo do 150 naključno izbranih državljanov in državljanov iz vseh 27 držav članic EU, ki so razpravljali in pripravili priporočila, preden je Komisija sprejela nekatere ključne predloge. S forumi se izpolnjuje zaveza, izražena v sporočilu Konferenca o prihodnosti Evrope – Uresničevanje vizije s konkretnimi ukrepi ⁽¹⁾ z dne 17. junija 2022 in v govoru predsednice Ursule von der Leyen o stanju v Uniji leta 2022. Evropski državljanski forum o učni mobilnosti je bil tretji organizirani forum, s tremi zasedanji, ki so potekala od 3. do 5. marca, od 24. do 26. marca in od 28. do 30. aprila. Forum je bil sklican v okviru pripravljalnega dela za predlog priporočila Sveta o učni mobilnosti, da bi se Komisija seznanila s stališči državljanov in državljanov ter prejela njihova priporočila.

„Učna mobilnost“ je izraz, ki se uporablja, ko oseba zaradi učenja določen čas preživi v tujini, v okolju, kot je univerza, šola ali celo podjetje, ali v okviru mladinske izmenjave. Danes je učna mobilnost bistven sestavni del sodobnega izobraževanja ter ključno orodje za spodbujanje vseživljenjskega učenja, osebnega razvoja in medkulturnega razumevanja. Vendar so izzivi v zvezi s tem, da bi učno mobilnost naredili dostopno, vključujočo in učinkovito za vse učeče se v Evropski uniji, še vedno veliki.

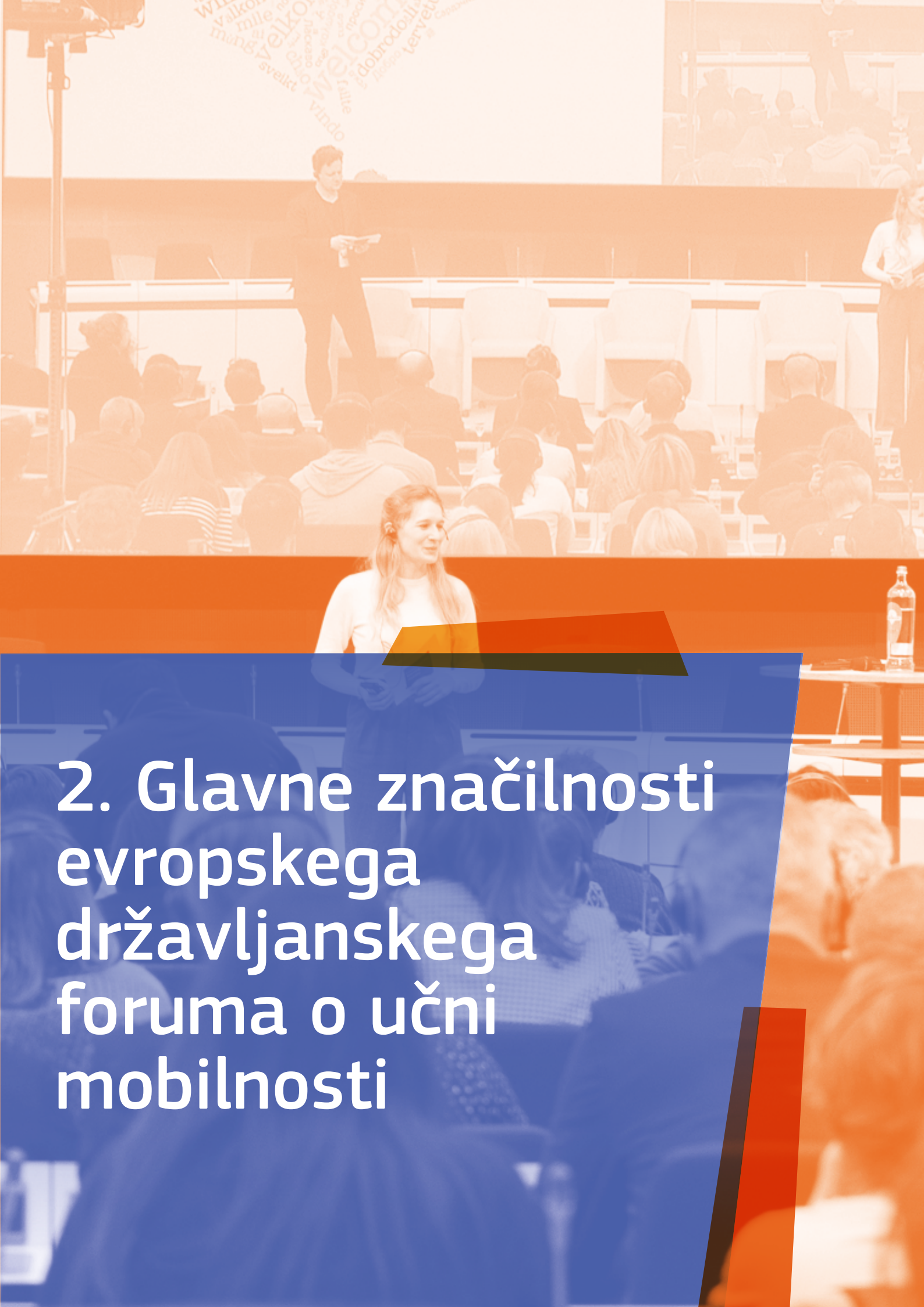
EU je ob priznavanju teh izzivov prevzela dejavno vlogo pri spodbujanju učne mobilnosti in podpiranju držav članic pri njihovih prizadevanjih za povečanje udeležbe. V strategiji Komisije za evropski izobraževalni prostor do leta 2025 so na primer določeni ambiciozni cilji za uresničevanje priložnosti za učno mobilnost za vse in za samodejno vzajemno priznavanje učnih izidov, pridobljenih v tujini. Vendar je treba za dosego teh ciljev obravnavati zapletene politične izzive, povezane s financiranjem, jezikovnim znanjem, priznavanjem ter vključevanjem v družbo in kulturo. EU ima ključno vlogo pri olajševanju sodelovanja in usklajevanja med državami članicami in drugimi deležniki, da bi te izzive rešili in pripravili izvedljive rešitve.

⁽¹⁾ Evropska komisija (2022), Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Konferenca o prihodnosti Evrope – Uresničevanje vizije s konkretnimi ukrepi, COM(2022) 404 (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A52022DC0404>).

Komisija se je leta 2023 odločila, da bo predložila nov predlog politike za spodbujanje učne mobilnosti za vse v evropskem izobraževalnem prostoru. V zvezi s tem je sklicala evropski državljanski forum in udeležence pozvala, naj odgovorijo na naslednje vprašanje: „**Kako lahko uresničimo priložnosti za učno mobilnost za vse?**“ Državljanke in državljani so bili pozvani, naj opredelijo glavne ovire za učno mobilnost in ukrepe, ki jih je treba izvesti, da bi ta postala resničnost za vse.

Udeleženci foruma so na podlagi informativnega gradiva, prispevkov strokovnjakov ter razprav v delovnih skupinah in na plenarnih zasedanjih opredelili in prednostno razvrstili vprašanja, pomembna za novi predlog politike Komisije. Začetne informacije in rezultati foruma so povzeti v tem poročilu, vključno z njegovo prilogo. V tem poročilu so povzete glavne značilnosti foruma ter opredeljeni njegov metodološki okvir, način izvedbe razprav, rezultati treh zasedanj in naslednji koraki. Izkušnje in ugotovitve so bile pridobljene iz celotnega procesa.

2. Glavne značilnosti evropskega državlanskega forumu o učni mobilnosti

2.1 NAKLJUČNI IZBOR IN DEMOGRAFSKA SESTAVA FORUMA

Udeleženci foruma so bili izbrani naključno, saj je to pravičen, dosleden in zanesljiv pristop za izbiro posameznikov za take participativne postopke. Ob pravilni uporabi se lahko z naključnim izborom povečata raznolikost in reprezentativnost. Postopek izbo-

ra je izvedla družba Kantar Public ob podpori 27 nacionalnih agencij za zaposlovanje. V večini držav so bili udeleženci izbrani po telefonu s klicanjem naključnih števil. V nekaterih drugih državah so bile uporabljene metode z osebnim stikom ali naključni izbor iz verjetnostnega spletnega foruma (samo v Luksemburgu). Povprečna stopnja sprejetja se je med državami članicami razlikovala, pri čemer je skupno povprečje znašalo 5,15 %.

Preglednica 1: Demografska sestava foruma

DRŽAVA	CILJNI UDELEŽENCI	DEJANSKI UDELEŽENCI		
		Prvo zasedanje	Drugo zasedanje	Tretje zasedanje
Belgija	5	4	4	4
Bolgarija	4	4	4	4
Češka	5	5	5	5
Danska	3	3	3	3
Nemčija	19	19	15	14
Estonija	2	2	2	2
Irska	3	3	3	3
Grčija	5	5	5	5
Španija	12	12	12	11
Francija	15	15	15	14
Hrvaška	2	2	2	2
Italija	15	15	15	15
Ciper	2	2	2	2
Latvija	2	3	3	3
Litva	2	2	2	2
Luksemburg	2	2	2	2
Madžarska	5	5	5	5
Malta	2	2	1	1
Nizozemska	6	4	4	4
Avstrija	4	4	3	4
Poljska	10	10	10	10
Portugalska	5	4	4	4
Romunija	7	7	7	7
Slovenija	2	2	2	2
Slovaška	3	3	3	3
Finska	3	3	3	3
Švedska	5	4	3	3
Skupaj	150	142	139	137

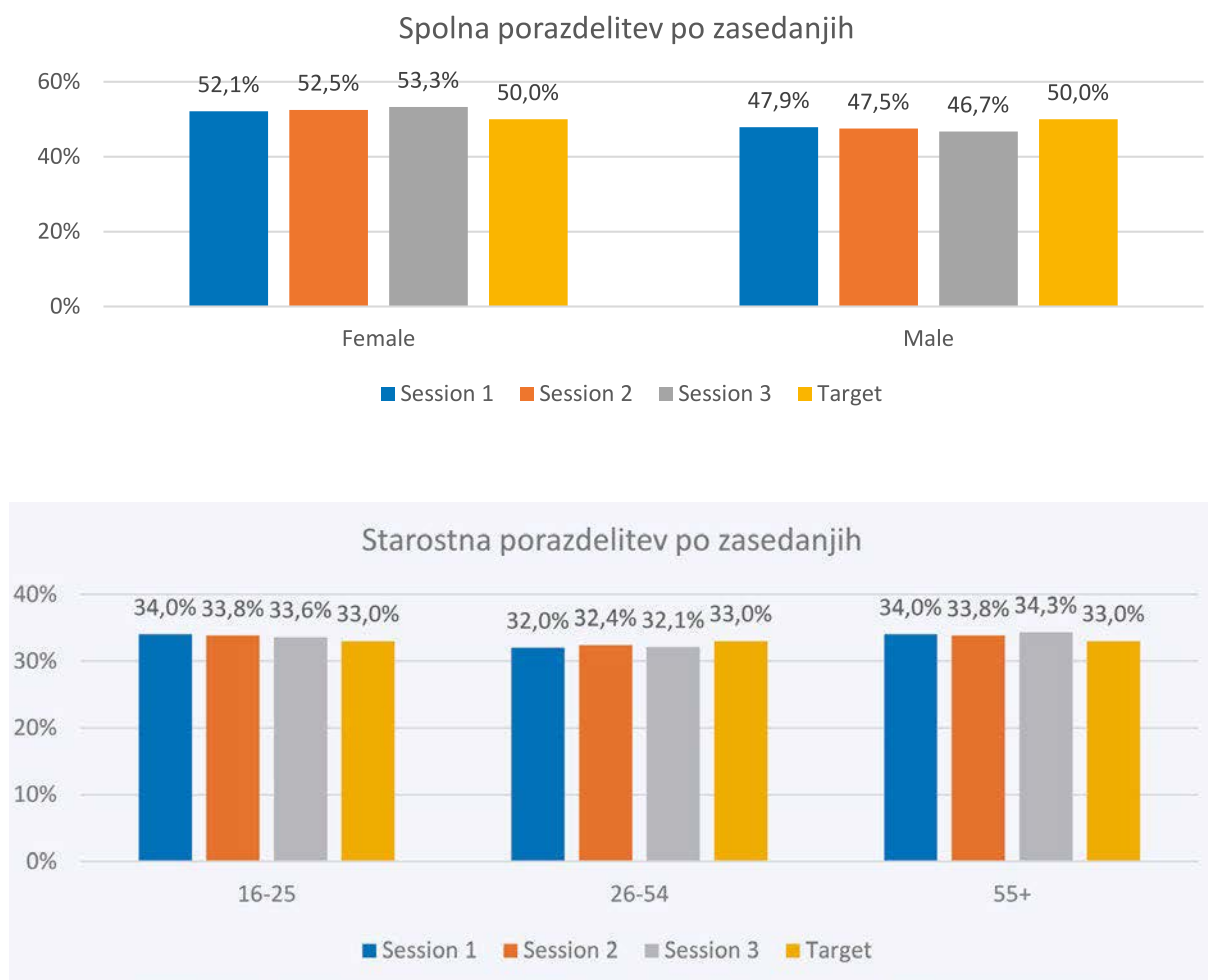

Preglednica 1 vsebuje pregled zelenega števila državljanek in državljanov, ki naj bi se udeležili foruma, po državah članicah (kvote držav) ter njihovega dejanskega števila in deleža po državah za vsako zasedanje. Cilj je bil doseči raven zastopanosti držav članic, ki bi bila sorazmerna s številom njihovega prebivalstva, uravnoteženo z najmanj dvema državljanoma oziroma državljanoma na državo ⁽²⁾. Povedano drugače, visoki cilji so bili določeni za države z velikim številom prebivalcev, kot je Nemčija (19 državljanov), iz Luksemburga in Malte pa sta bila povabljeni po dva državljan. Na splošno je bila raven udeležbe dobra in je pretežno izpolnila zastavljene cilje. Cilji glede udeležbe so bili doseženi v 22 od 27 držav članic.

Skupno se je od 150 ciljnih udeležencev vsaj enega zasedanja udeležilo 142 državljanek in državljanov.

Da bi forum čim bolj odražal raznolikost prebivalstva EU, so bile ciljne kvote za udeležence določene v skladu s socialno-demografskimi značilnostmi, predstavljenimi na sliki 1 (dejanski deleži udeležencev se nanašajo na 142 državljanov, ki so se udeležili vsaj enega zasedanja). Izjema je bila odločitev o prekomerni zastopanosti mladih, in sicer je tretjina izbranih udeležencev spadala v starostno skupino 16 do 25 let, čeprav ta skupina sicer predstavlja manj kot 33 % prebivalstva EU ⁽³⁾.

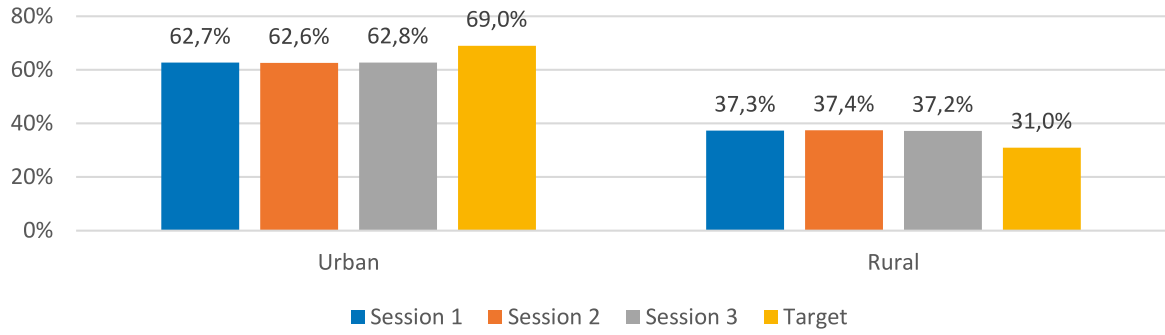
Slika 1: Ciljno število udeležencev in njihova dejanska udeležba po zasedanjih glede na štiri socialno-demografska merila

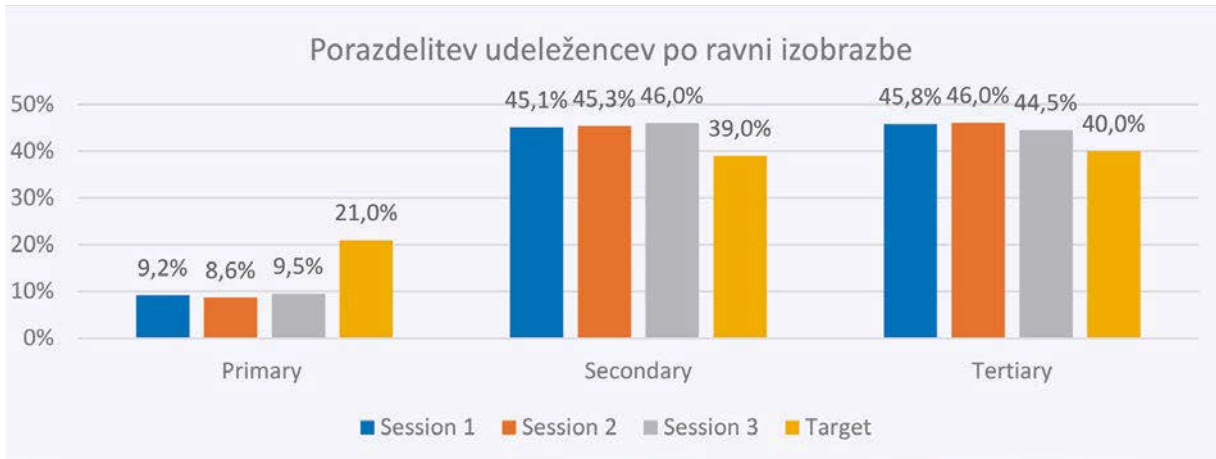
⁽²⁾ Kvote držav so bile ustvarjene z uporabo sistema padajoče sorazmernosti, ki se uporablja tudi za izračun števila sedežev na državo članico v Evropskem parlamentu.

⁽³⁾ Ta starostna skupina predstavlja 10,6 % prebivalstva EU (Eurostat, 2022).

Porazdelitev udeležencev po kraju prebivališča

Porazdelitev udeležencev po ravni izobrazbe

2.2 USMERJEVALNI ODBOR

Usmerjevalni odbor je načrtoval, organiziral in vodil forum. Sestajal se je enkrat tedensko ter odločal o konceptualnih in organizacijskih vprašanjih, in sicer v zvezi z metodologijo, logistiko in proračunom. Odbor so sestavljali predstavniki Komisije in pogodbeni izvajalci. Na strani Komisije so k delu usmerjevalnega odbora prispevali trije generalni direktorati (GD): Generalni direktorat za komuniciranje, pristojen za novo fazo udejevanja državljanek in državljanov ter natančneje za metodologijo in organizacijo foruma; Generalni direktorat za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje, pristojen za politike poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter učenja odraslih, ter Generalni direktorat za izobraževanje, mladino, šport in kulturo, pristojen za učno mobilnost, vključno s prihodnjim predlogom Komisije za priporočila Sveta na to temo.

Pogodbeni izvajalci so sodelovali pri načrtovanju in izvajanju te nove generacije evropskih državljanskih forumov. Postopek izbora državljanek in državljanov je izvedla družba Kantar Public. Agenciji VO Europe in MCI sta bili odgovorni za zagotavljanje pomoči državljanekam in državljanom in komuniciranje z njimi ter za vse organizacijske vidike vseh treh zasedanj. Poleg

tega je mednarodna posvetovalna skupina, ki so jo sestavljali ifok (Nemčija), Missions Publiques (Francija), Danish Board of Technology Foundation (Danska) in deliberativa (Španija), povezala strokovnjake, ki so oblikovali in omogočili posvetovalni postopek. Partnerji posvetovalne skupine so skupaj z GD za komuniciranje združili svoje znanje in izkušnje za idejno zasnovano celotnega participativnega postopka in metodologije za vsako zasedanje. Posvetovalna skupina je bila skupaj s tremi generalnimi direktorati odgovorna za pripravo dokumenta o konceptu, v katerem so opisane pristojnosti foruma, ter za ustanovitev svetovnega odbora za znanje. Poleg tega je ob podpori GD za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje ter GD za izobraževanje, mladino, šport in kulturo izbrala in obveščala govorce in govorke, ki so državljanom pomagali razumeti vprašanje v vsej njegovi kompleksnosti in odgovarjati na vprašanja državljanek in državljanov na treh zasedanjih. Usklajevala je tudi komunikacijo z državljanekami in državljanom ter podporno skupino na kraju dogodka, izvedla glavno moderiranje in olajšala skupinsko delo ter nadzorovala poročanje o rezultatih.

2.3 ODBOR ZA ZNANJE

Sodelovanje odbora za znanje, sestavljenega iz strokovnjakov s področja učne mobilnosti, je okrepilo celovitost posvetovalnega procesa z zagotavljanjem kakovosti, objektivnosti, raznolikosti in razumljivosti informacij, zagotovljenih državljanke in državljanom. Naloga odbora za znanje je bila priprava in posredovanje strokovnega znanja in izkušenj, da bi ustvarili enake pogoje za vse udeležence in olajšali razprave med njimi. To je med drugim vključevalo pripravo informativnega dokumenta, ki je bil državljanke in državljanom razdeljen pred prvim zasedanjem. Dejanski prispevek politike je bil pripravljen v tesnem sodelovanju z usmerjevalnim odborom.

Odbor za znanje je posvetovalni skupini pomagal tudi opredeliti šibke signale (npr. neobstoj razprave), medsektorska vprašanja ter pomanjkljivosti v posvetovanjih z državljanke in državljanom (npr. morebitna prekrivanja zamisli in obstoječih pobud EU in/ali področij, na katerih predlagani ukrepi niso bili nujno podprti z dokazi). Odbor je sodeloval tudi pri preverjanju dejstev ter odgovarjal na vprašanja državljanke in državljanov med zasedanji in po njih, in sicer ob podpori centra znanja in informacij, ki je vključeval tudi druge strokovnjake Komisije. Poleg tega je na podlagi znanja in izkušenj svojih članov v zvezi z učno mobilnostjo zagotavljal podporo posvetovalni skupini pri njenih prizadevanjih za združitev rezultatov državljanke in državljanov iz prvega zasedanja (v zvezi z ovirami za vključujočo učno mobilnost) v glavne kategorije ovir.

Odbor za znanje je sestavljalo pet članov, ki jih je usmerjevalni odbor izbral na podlagi naslednjih meril: strokovno znanje z najrazličnejših področij; široko priznavanje njihovega znanja in izkušenj na tem področju med akademiki, deležniki in kolegi; sposobnost razumevanja, priznavanja in sporočanja različnih stališč o tej temi, vključno z morebitnimi kompromisi, ter raznolikost v smislu spola, državljanstva in pripadnosti. Poleg tega sta dva predstavnika GD za izobraževanje, mladino, šport in kulturo predstavila vpogleda v politiko EU.

Člani odbora za znanje so bili:

- Gina Ebner, Evropsko združenje za izobraževanje odraslih,
- Mantas Pupinis, partner in direktor za raziskave, PPMI, Litva,
- Juan Rayón González, študentska mreža Erasmus,
- Mika Saarinen, nacionalna agencija za program Erasmus+, Finska,
- Beatriz Tourón, nacionalna agencija za program Erasmus+, Španija,
- Fabienne Metayer, vodja sektorja, enota za usklajevanje programa Erasmus+, GD za izobraževanje, mladino, šport in kulturo (rotirajoči član),
- Giedrius Sudikas, uradnik za program Erasmus+, GD za izobraževanje, mladino, šport in kulturo (rotirajoči član).

2.4 CENTER ZNANJA IN INFORMACIJ

Ustanovljen je bil center znanja in informacij za odgovarjanje na vprašanja in zahteve za pojasnila, ki so jih državljanke in državljani poslali med posvetovanji. V njem so sodelovali strokovnjaki iz GD za komuniciranje, GD za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje ter GD za izobraževanje, mladino, šport in kulturo, ki so bili zadolženi za odgovarjanje na vprašanja s svojih področij politike, pa tudi člani odbo-

ra za znanje in drugi strokovnjaki. Med tremi zasedanji foruma je center znanja in informacij pripravljala pisne odgovore na vprašanja, ki so jih zastavili državljanke in državljani. Na tretjem zasedanju so člani centra znanja in informacij v treh delovnih skupinah zagotovili pojasnila na vsa preostala vprašanja, preden so državljanke in državljani združili končna priporočila.

2.5 GOVORCI IN GOVORKE

Poleg članov odbora za znanje je bilo k predstavitvi strokovnih in ostalih izkušenj v zvezi z učno mobilnostjo ter odgovarjanju na vprašanja državljanek in državljanov povabljenih tudi več deležnikov in strokovnjakov. Govorci in govorke so zastopali različne sektorje učne mobilnosti (mobilnost v šolah, mobilnost mladih, mobilnost študentov, poklicno izobraževanje in usposabljanje ter mobilnost odraslih). Zagotovili so informacije o obstoječih programih mobilnosti na ravni EU in nacionalni ravni, izzivih, s katerimi se soočajo različne skupine pri dostopu do učne mobilnosti, in morebitnih ukrepov za izboljšanje dostopa do učne mobilnosti, tako na ravni držav članic kot tudi na ravni

EU. Izpostavili so tudi kompromise med temi ukrepi ter državljanom zagotovili povratne informacije o njihovem delu. Odbor za znanje je zagotovil, da je bilo znanje, predstavljeno državljanom in državljanom, uravnoteženo, ustrezno in dovolj reprezentativno za glavna stališča oblikovalcev politik in deležnikov v EU. Govorci in govorke so navedeni v nadaljevanju.

Preglednica 2: Seznam govorcev in govork na treh zasedanjih

PRVO ZASEDANJE	
Evropska komisija	Marija Gabriel , komisarka za inovacije, raziskave, kulturo, izobraževanje in mlade (do maja 2023)
	Pia Ahrenkilde Hansen , generalna direktorica, GD za komuniciranje
	Richard Kühnel , direktor direktorata za predstavništvo in komuniciranje v državah članicah, GD za komuniciranje
	Ute Haller-Block , vodja enote, GD za izobraževanje, mladino, šport in kulturo
	Jutta König-Georgiades , enota za dialog z državljanke in državljani, GD za komuniciranje
Zunanji strokovnjaki	Gina Ebner , generalna sekretarka Evropskega združenja za izobraževanje odraslih
	Ismael Páez Civico , Evropski mladinski forum
	Juan Rayón González , predsednik študentske mreže Erasmus
	Mika Saarinen , direktor finske nacionalne agencije za program Erasmus+ (EDUFI)
	Beatriz Tourón Torrado , svetovalka za izobraževanje, španska nacionalna agencija za program Erasmus+ (SEPIE)
DRUGO ZASEDANJE	
Evropska komisija	Sophia Eriksson Waterschoot , direktorica direktorata za mladino, izobraževanje in Erasmus+, GD za izobraževanje, mladino, šport in kulturo
	Ute Haller-Block , vodja enote, GD za izobraževanje, mladino, šport in kulturo
Horizontalni sklop	Mantas Pupinis , direktor za raziskave v centru PPMI in projektni vodja tekoče raziskave „Study on supporting learning mobility: progress, obstacles and the way forward“ (Študija o podpori učne mobilnosti: napredek, ovire in nadaljnji koraki)
	Mika Saarinen , direktor finske nacionalne agencije za program Erasmus+ (EDUFI)
Tematski sklop 1: Premagovanje individualnih in nazorskih izzivov, ovir in dilem	Gregorio Blanco Martin , vodja angleškega oddelka in koordinator programa Erasmus na srednji šoli Gabriel Alonso de Herrera
	Irina Ferencz , direktorica Združenja za akademsko sodelovanje
	Wim Gabriels , direktor in koordinator za socialno vključevanje in udeležbo v mobilnosti, študentska mreža Erasmus
Tematski sklop 2: Premagovanje kontekstualnih in okoljskih izzivov, ovir in dilem	Christoph van Mol , docent na Univerzi v Tilburgu
	Gina Ebner , generalna sekretarka Evropskega združenja za izobraževanje odraslih
	Ewa Krzaklewska , docentka na Jagelonski univerzi
Tematski sklop 3: Premagovanje institucionalnih in političnih izzivov, ovir in dilem	Ruben Sansom , koordinator za čisto mobilnost pri združenju Generation Climate Europe
	Brikena Xhomaqi , direktorica Platforme za vseživljenjsko učenje
	Vito Borelli , vodja skupine, GD za izobraževanje, mladino, šport in kulturo
	Audrey Frith , direktorica, Eurodesk Brussels Link
	Søren Kristensen , svetovalec pri podjetju Techne
	Chiara Rioldino , vodja enote, GD za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje

TRETJE ZASEDANJE	
Evropska komisija	Nicolas Schmit , komisar za delovna mesta in socialne pravice
	Sophia Eriksson Waterschoot , direktorica direktorata za mladino, izobraževanje in Erasmus+, GD za izobraževanje, mladino, šport in kulturo
	Colin Scicluna , vodja kabineta podpredsednice Dubravke Šuica
	Ute Haller-Block , vodja enote za usklajevanje programa Erasmus+, GD za izobraževanje, mladino, šport in kulturo
	Fabienne Metayer , vodja sektorja, GD za izobraževanje, mladino, šport in kulturo
Zunanji strokovnjaki	Marta Gutierrez Benet , vodja sektorja, GD za izobraževanje, mladino, šport in kulturo
	Kostis Giannidis , nekdanji predsednik študentske mreže Erasmus
	Juliette Ibarrondo Lasa , Evropska federacija za medkulturno učenje
	Davide Muraro , Evropsko združenje za izobraževanje odraslih
	Mantas Pupinis , direktor za raziskave v centru PPMI in vodja projekta „Study on supporting learning mobility: progress, obstacles and the way forward“ (Študija o podpori učne mobilnosti: napredek, ovire in nadaljnji koraki)
	Mika Saarinen , direktor finske nacionalne agencije za program Erasmus+ (EDUFI)
	Beatriz Tourón Torrado , svetovalka za izobraževanje, španska nacionalna agencija za program Erasmus+ (SEPIE)

2.6 GLAVNA MODERATORJA

Glavna moderatorja sta vodila državljanke in državljane na vseh treh zasedanjih in usmerjala razprave na plenarnem zasedanju. Zagotovila sta informacije o splošnem cilju foruma in metodologiji posameznih zasedanj ter bila zadolžena za organizacijo. Olajšala sta tudi razprave med strokovnimi govorniki in govorniki, zagotovila, da je bilo znanje med razpravami posredovano pravično in nepristransko, ter moderirala

razpravo v obliki vprašanj in odgovorov med strokovnjaki ter državljankami in državljani. Poleg tega sta zbrala vse rezultate na končnih plenarnih zasedanjih vsakega zasedanja. Glavna moderatorja sta bila:

- Camille Dobler (Missions Publiques) in
- Malte Frøslee Ibsen (Danish Board of Technology Foundation).

2.7 KOORDINATORJI

Državljanke in državljani so delali v 12 delovnih skupinah, pri čemer sta vsaki skupini pomagala po dva člana iz posvetovalne skupine: izkušen koordinator in pomočnik. Delo koordinatorjev je bilo vodenje razprav v delovnih skupinah in omogočanje nemotenega poteka dela z:

- vzpostavitvijo prijateljskega in vzajemno spoštljivega ozračja za spodbujanje uravnoveženega prispevka vseh udeležencev,
- zagotavljanjem, da so bili vsi državljanke in državljani obveščeni o celotnem postopku, in njihovem usmerjanjem v skupinskem delu,
- zagotavljanjem doseganja ciljev zasedanj delovnih skupin, tj. olajšanjem prepoznavanja sporov in nesoglasij med državljankami in državljani ter spodbujanjem razprave in soglasja med njimi,
- upoštevanjem časovnice, beleženjem in združevanjem rezultatov posvetovanja v večjezičnih in medsebojno povezanih delovnih dokumentih,
- povezovanjem zahtevkov, ki so jih državljanke in državljani v delovnih skupinah predložili podporni skupini ali strokovnjakom, na primer z zbiranjem nerešenih pripomb ali vprašanj,
- odelovanjem na informativnih sestankih s posvetovalno skupino.

Koordinatorje so vključili ifok, Missions Publiques ali Danish Board of Technology Foundation. Med razpravami v delovnih skupinah so jim pomagali pomočniki za koordinacijo, ki so bili večinoma študenti in pripravniki, ki so živeli v Bruslju. Vsi koordinatorji in pomočniki so upoštevali skupna navodila iz vodnika za koordinacijo in dokumenta o uvedbi (eden na zasedanje). Pred vsakim zasedanjem so se udeležili dveh namenskih informativnih sestankov in srečanj za usposabljanje.

2.8 OPAZOVALCI

Delo tega foruma je lahko spremljalo omejeno število opazovalcev. Cilj je bil zagotoviti preglednost in prepoznavnost te inovativne demokratične oblike, hkrati pa ohraniti varen prostor za sodelujoče državljanke in državljane, kar je ključnega pomena za zaupanja vredno okolje za razpravo. Opazovalci so se lahko udeležili razprav na plenarnih zasedanjih in delovnih skupinah ter jih spremljali. V vsaki delovni skupini so bili dovoljeni največ trije opazovalci.

Prisotni so bili tudi notranji opazovalci partnerjev in institucij, ki so organizirali forum (npr. notranje osebje generalnega sekretariata, GD za komuniciranje, GD za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje ter GD za izobraževanje, mladino, šport in kulturo). Med zunanjimi opazovalci so bili raziskovalci (z univerz ali iz možganskih trustov), predstavniki civilne družbe, predstavniki medijev in drugi deležniki. S soglasjem sodelujočih državljanek in državljanov so lahko zunanji opazovalci z njimi opravili razgovore izključno za raziskovalne namene, če to ni oviralo poteka foruma.

3. Metodološki okvir in posamezna zasedanja

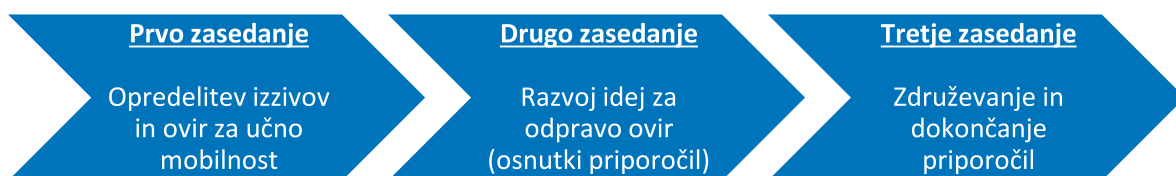

3.1 METODOLOŠKI OKVIR

Forum je bil sestavljen iz treh zasedanj z različnimi cilji.

- Na prvem zasedanju (na kraju dogodka v Bruslju) je bilo udeležencem predstavljeno obravnavano vprašanje, poleg tega pa so se lahko spoznali ter ustvarili občutek skupnosti in medsebojnega zaupanja. Prejeli so začetne strokovne informacije, nato pa so bili pozvani, naj opredelijo ciljne skupine za učno mobilnost. Nato so zbrali in prednostno razvrstili izzive in ovire pri dostopu do učne mobilnosti, kar so storili s pomočjo metode igre vlog, tj. metode, ki se pogosto uporablja pri oblikovalskem načinu razmišljanja. Povedano drugače, naprošeni so bili, naj „izstopijo iz sebe“, tako da ustvarijo in opišejo različne namišljene osebe, ki predstavljajo tipične ali netipične državljanke in državljane EU, ter razmislijo o možnostih in ovirah, ki bi jih ti lahko imeli pri učni mobilnosti.
- Drugo zasedanje je potekalo po spletu in je bilo osredotočeno na globlje razumevanje obravnavanega vprašanja. Glavni cilj zasedanja je bil spodbuditi izmenjavo zamisli in pogledov med udeleženci, opredeliti področja soglasja in nestrinjanja ter oblikovati prve zamisli za priporočila v treh ločenih tematskih sklopih.
- Tretje in zadnje zasedanje (na kraju dogodka v Bruslju) je bilo namenjeno oblikovanju priporočil na podlagi zamisli in spoznanj, pridobljenih na prvih dveh zasedanjih, in je bilo podprto z nadaljnjimi strokovnimi prispevki. Na tretjem zasedanju je bilo zagotovljeno, da so bila v okviru foruma pripravljena konkretna priporočila, ki bi jih bilo mogoče predložiti Komisiji in posredovati ustreznim deležnikom.

Slika 2: Splošni metodološki potek evropskega državljanskega foruma o učni mobilnosti

Med forumom je bilo na voljo dovolj časa za oblikovanje skupin in izmenjavo mnenj, tako med plenarnimi zasedanji kot tudi med skupinskim delom. Struktura zasedanj je bila zasnovana tako, da je spodbujala sodelovanje med udeleženci in omogočala, da so lahko vsi izrazili svoje mnenje. Ker je forum potekal v večjezičnem okolju, je bilo zagotovljeno tolmačenje, tako

da so lahko državljanke in državljani vedno govorili v svojem maternem jeziku. Delovne skupine so bile sestavljene tako, da so omogočale zadostno geografsko raznolikost, pri čemer so bili združeni večje in manjše države ter največ pet različnih jezikov. Koordinatorji so lahko vodili razpravo v svojem maternem jeziku ali v angleščini.

3.2 PRVO ZASEDANJE: POSTOPEK IN REZULTATI

Na prvem zasedanju, ki je potekalo med 3. in 5. marcem 2023 v Bruslju, sta bila predstavljena tema in ozadje foruma. Državljanke in državljani so se spoznali in se seznanili s pravili za konstruktivne razprave. Nato so pridobili razumevanje ciljnih skupin za povečanje učne mobilnosti v Evropi in izzivov, ki ovirajo dosego tega cilja. Predstavnici Komisije ter zunanji govorniki in govorce so državljanke in državljanom

pomagali bolje razumeti obstoječe programe in nekatere izzive pri uresničevanju priložnosti za učno mobilnost za vse. Cilj prvega zasedanja je bil izmenjava in opredelitev osebnih izkušenj z učno mobilnostjo, opredelitev ciljnih skupin in opredelitev ovir za dejavnosti učne mobilnosti, za katere so državljanke in državljani menili, da je o njih pomembno nadalje razpravljati na prihodnjih zasedanjih.

Prvi dan (petek, 3. marec)

Državljanke in državljane so prvi dan pozdravili glavna moderatorja in predstavnici Evropske komisije **Marija Gabriel** (takratna komisarka za inovacije, raziskave, kulturo, izobraževanje in mlade) in **Pia Ahrenkilde Hansen** (generalna direktorica GD za komuniciranje). Poudarili so pomen foruma in predstavili vizije EU za sektor izobraževanja in usposabljanja. Glavna moderatorja sta nato državljanke in državljanom predstavila dnevni red prvega in naslednjih zasedanj. **Jutta König-Georgiades** (GD za komuniciranje) je po nekaj spoznavnih igrah na kratko predstavila organe EU ter postopek odločanja in zakonodajni postopek.

Nato je **Ute Haller-Block** (GD za izobraževanje, mladino, šport in kulturo) podrobno predstavila temo foruma. Učna mobilnost je bila dodatno obravnavana z vidika lastnih izkušenj državljanov z učenjem in usposabljanjem doma in v tujini, skupaj z njihovimi „zgrešenimi priložnostmi“ za učno mobilnost. Člani odbora za znanje so pokomentirali osebne izkušnje in o njih še dodatno razpravljali, hkrati pa zagotovili več splošnih informacij o različnih vrstah učne mobilnosti: mobilnost v šolah, mobilnost mladih, poklicno izobraževanje in usposabljanje v tujini, mobilnost odraslih in mobilnost študentov.

Marija Gabriel pozdravlja državljanke in državljane.

Drugi dan (sobota, 4. marec)

Državljanke in državljani so v soboto delali v 12 vzporednih delovnih skupinah s simultanim tolmačenjem in moderiranjem, pod vodstvom izkušenih koordinatorjev. Skupine so pri delu uporabljale večjezične preglednice, v katerih je bilo mogoče spremljati tudi delo ostalih skupin. Državljanke in državljani so najprej izmenjali pretekle in sedanje izkušnje z učno mobilnostjo ter razpravljali o opredelitvi in različnih vrstah učne mobilnosti. Nato so razpravljali o ciljnih skupinah za učno mobilnost in si izmislili osebe, pri čemer so se osredotočili na tiste, ki bi lahko imele največ koristi od povečane učne mobilnosti. Vsaka skupina si je izmislila dve do šest oseb, ki so predstavljale te ciljne skupine. Te osebe so bile uporabljene za opre-

delitev izzivov in ovir za ključne ciljne skupine. V skupinah je potekala tudi razprava o prihodnjih trendih in družbenem razvoju, ki bi lahko vplivali na učno mobilnost. Poleg tega so v njih začele potekati tudi razprave o izvedljivih rešitvah in omogočitvenih dejavnikih. Državljanke in državljani so imeli ves dan možnost zastavljati vprašanja strokovnjakom iz centra znanja in informacij. Ko so državljanke in državljani v soboto končali svoje delo, so člani odbora za znanje in drugi strokovnjaki na kraju dogodka skupaj s člani posvetovalne skupine združili skupaj 54 oseb, izmišljenih v delovnih skupinah, iz katerih je nastalo 12 ločenih sklopov oseb.

Tretji dan (nedelja, 5. marec)

Tretji dan je vsaka skupina udeležencev prejela en sklop oseb (dve do sedem oseb na sklop). Za vsako osebo je bila s programom umetne inteligence (UI) DALL-E ustvarjena profilna slika, ki je temeljila na demografskih opisih skupin. Zadnji korak v delovnih skupinah je bil povzeti in opredeliti splošne izzive in ovire za zadevni sklop obravnavanih oseb. Državljanke in državljani so se tudi pripravili na drugo zasedanje ter zbrali vprašanja in potrebe po informacijah za naslednje zasedanje. Na zadnjem plenarnem

zasedanju so predstavniki 12 delovnih skupin predstavili ključne ovire za učno mobilnost, ki so jih nato skupaj z glavnima moderatorjema zbrali in prenesli na pano. Strokovnjaki so se po predstavitev odzvali na delo v okviru foruma in ga pokomentirali. Sklepno besedo je podal **Richard Kühnel** (direktor direktorata za predstavljanje in komuniciranje v državah članicah pri Evropski komisiji), ki se je tudi poslovil od vseh sodelujočih.

Uradni dnevni red prvega zasedanja je prikazan v nadaljevanju.

Petek (3. marec)	PLENARNO ZASEDANJE
14.30–15.00	Pozdravni nagovor in uvodna govora — Marija Gabriel , komisarka za inovacije, raziskave, kulturo, izobraževanje in mlade, GD za izobraževanje, mladino, šport in kulturo, ter — Pia Ahrenkilde Hansen , generalna direktorica, GD za komuniciranje
15.00–15.40	Predstavitve državljanskega foruma: zakaj smo tukaj?
15.40–15.55	Skupinska fotografija
15.55–16.15	Predstavitve prve teme foruma (razmislek o lastnih izkušnjah)
16.15–16.45	Odmor za kavo
16.45–18.30	Predstavitve druge teme foruma (izmenjava izkušenj in okrogla miza)
Sobota (4. marec)	DELOVNE SKUPINE
09.30–11.00	Spoznavanje med udeleženci: vrednote in izkušnje v okviru učne mobilnosti
11.00–11.30	Odmor za kavo
11.30–13.00	Učna mobilnost za vse: opredelitev ciljnih skupin
13.00–14.30	Odmor za kosilo
14.30–16.15	Opredelitev sedanjih izzivov in ovir
16.15–16.45	Odmor za kavo
16.45–18.00	Preučitev prihodnjih trendov
Nedelja (5. marec)	DELOVNE SKUPINE IN PLENARNO ZASEDANJE
09.30–11.00	Delovne skupine: priprava na plenarno zasedanje in zbiranje vprašanj
11.00–12.00	Odmor za kavo in premestitev skupin v sejne sobe
12.00–13.20	Plenarno zasedanje: Predstavitve skupin, odzivi ter razprave v obliki vprašanj in odgovorov
13.20–13.40	Povzetek in informacije o naslednjih zasedanjih

3.3 DRUGO ZASEDANJE: POSTOPEK IN REZULTATI

Drugo zasedanje foruma je potekalo po spletu med 24. in 26. marcem 2023. Cilj je bil, da bi državljanke in državljani oblikovali rešitve za premagovanje izzivov in ovir, opredeljenih na prvem zasedanju, ter pripravili priporočila za bolj vključujočo učno mobilnost. Odbor za znanje je za organizacijo dela na zasedanju 36 izzivov in ovir za učno mobilnost, zbranih na prvem zasedanju, razdelil v tri tematske sklope.

→ **Tematski sklop 1.** Premagovanje **individualnih in nazorskih** izzivov, ovir in dilem (osebne in psihološke ovire ter ovire pri odločanju).

→ **Tematski sklop 2.** Premagovanje **kontekstualnih in okoljskih** izzivov, ovir in dilem (kulturne, družbene in jezikovne ovire).

→ **Tematski sklop 3.** Obravnavanje **institucionalnih in političnih** izzivov, ovir in dilem (dostop do informacij, ekonomske in finančne ovire).

Uradniki in uradnice Komisije ter različni zunanji govorci in govorke so spregovorili o teh ovirah, predstavili pa so tudi možne rešitve za njihovo odpravo, pri čemer so posebno pozornost namenili dilemam in kompromisom med njimi. Državljanke in državljani iz 12 delovnih skupin so po ponavljajočem se postopku medsebojnega pregleda, v katerem so pregledali delo drug drugega, predložili 45 osnutkov priporočil.

Prvi dan (petek, 24. marec)

Državljanke in državljane so prvi dan pozdravili glavna moderatorja in **Sophia Eriksson Waterschoot** (GD za izobraževanje, mladino, šport in kulturo). Nato je **Ute Haller-Block** (GD za izobraževanje, mladino, šport in kulturo) spregovorila o rezultatih prvega zasedanja in pojasnila, kaj od foruma pričakuje Komisija. **Mantas Pupinis** (PPMI) je bil nato povabljen, naj pojasni, kako je odbor za znanje rezultate državljanek in državljanov s prvega zasedanja združil v tri tematske sklope. Predstavil je začetni pregled dilem in kompromisov v zvezi s temi izzivi, kot jih je opredelil odbor za znanje. **Mika Saarinen** (EDUFI) je za dopolnitev prispevkov tega prvega kroga državljanke in državljanom zagotovil informacije o programu Erasmus+ ter drugih obstoječih programih učne mobilnosti, da bi delo foruma umestil v kontekst. Sledile so tri okrogle mize, na katerih so o vsakem tematskem sklopu podrobneje spregovorili po štirje govorci in govorke, ki so

predstavili različne poglede in pregled možnih rešitev, dilem in vprašanj v zvezi z zadevnim sklopom. Na koncu vsake okrogle mize so imeli državljanke in državljani priložnost zastaviti vprašanja. Glavna moderatorja sta nato le še predstavila program za soboto in nedeljo ter spomnila na splošni namen foruma.

Drugi dan (sobota, 25. marec)

Drugi dan so državljanke in državljani delali v 12 delovnih skupinah s simultanim tolmačenjem in moderiranjem pod vodstvom izkušenih koordinatorjev. Zapisničarji so postopek beležili v večjezičnih preglednicah in udeležencem tako omogočili, da so rezultate dela svoje skupine spremljali v svojih maternih jezikih. Vse skupine so dan začele z razpravo o prvem tematskem sklopu, s čimer so premagale psihološke in nazorske ovire. Dogovorile so se, katere prečne elemente je treba upoštevati pri pripravi priporočil za premagovanje kontekstualnih (tematski

sklop 2) ter institucionalnih in političnih izzivov (tematski sklop 3). Vsaka skupina je nato pripravila največ dva osnutka priporočil za vsakega od dveh tematskih sklopov. Popoldne je vsaka skupina izbrala eno osebo, ki je njena priporočila predstavila drugi delovni skupini in od te skupine prejela povratne informacije. Državljanke in državljani so imeli ves dan možnost zastavljati vprašanja strokovnjakom iz centra znanja in informacij. Odgovore so prejeli v soboto popoldne ali nedeljo zjutraj.

Tretji dan (nedelja, 26. marec)

V nedeljo zjutraj so državljanke in državljani v delovnih skupinah preučili povratne informacije, ki so jih prejeli od drugih skupin, ter po potrebi odgovore strokovnjakov. V 12 delovnih skupinah je bilo tako skupno pripravljenih 45 osnutkov priporočil. Za končno plenarno zasedanje, ki je sledilo, je vsaka skupina izbrala eno osebo, ki je forumu predstavila dve priporočili skupine. Državljanke in državljani so po teh predstavitev od **Mike Saari-nen** (EDUFI) in **Ute Haller-Block** (GD za izobraževanje,

mladino, šport in kulturo) prejeli povratne informacij o svojih zamislih. Lahko so jima zastavili vprašanja ter tudi sami delili povratne informacije o zasedanju, pri čemer so jim bila v pomoč tri vprašanja v aplikaciji Sli-do. Na koncu je bil državljanom in državljanke predstavjen pregled zadnjega zasedanja, podane pa so bile tudi informacije o naslednjih korakih.

Celotni dnevni red zasedanja je prikazan v nadaljevanju.

Petek (24. marec)	PLENARNO ZASEDANJE
14.30–14.50	Dobrodošlica, predstavitev rezultatov s prvega zasedanja in dnevnega reda za drugo zasedanje
14.50–15.35	Z ovir na rešitve za učno mobilnost za vse Govorci in govorce s Komisije in iz odbora za znanje
15.35–15.55	Odmor
15.55–16.40	Tematski sklop 1: Premagovanje osebnih in psiholoških ovir Razgovori s strokovnjaki ter vprašanja in odgovori
16.40–17.20	Tematski sklop 2: Premagovanje kulturnih, socialnih in jezikovnih ovir Razgovori s strokovnjaki ter vprašanja in odgovori
17.20–17.40	Odmor
17.40–18.20	Tematski sklop 3: Premagovanje informacijskih, ekonomskih in finančnih ovir Razgovori s strokovnjaki ter vprašanja in odgovori
18.20–18.30	Naslednji koraki in sklepne besede
Sobota (25. marec)	DELOVNE SKUPINE
09.30–9.45	Oblikovanje skupin/spoznavanje
09.45–11.00	Prvi del: Skupinsko delo v zvezi z osnutki priporočil (tematski sklop 1)
11.00–11.30	Odmor
11.30–13.00	Drugi del: Skupinsko delo v zvezi z osnutki priporočil (tematska sklopa 2 in 3)
13.00–14.30	Odmor za kosilo
14.30–16.00	Tretji del: Skupinsko delo v zvezi z osnutki priporočil (tematska sklopa 2 in 3)
16.00–16.30	Odmor
16.30–18.00	Četrti del: Izmenjava povratnih informacij med skupinami
Nedelja (26. marec)	DELOVNE SKUPINE IN PLENARNO ZASEDANJE
09.30–11.15	Peti del: Priprava končnih osnutkov priporočil
11.15–11.30	Odmor
	Plenarno zasedanje
11.30–12.40	Predstavitve skupin in povratne informacije
12.40–12.55	Odmor
12.55–13.20	Odzivi strokovnjakov na delo v drugem zasedanju, razprava ter vprašanja in odgovori
13.20–13.30	Povzetek in sklepne besede

3.4 TRETJE ZASEDANJE: POSTOPEK IN REZULTATI

Pred tretjim zasedanjem je bilo 45 osnutkov priporočil državljanek in državljanov razvrščenih glede na podobne teme (npr. učenje jezikov, obveščanje in oza-veščanje, spodbujanje podjetij in zaposlenih) ter dodeljenih 12 delovnim skupinam. Hkrati so strokovnjaki predložili pisne povratne informacije o vsakem priporočilu. Državljanke in državljanji so na tretjem in

zadnjem zasedanju uporabili povratne informacije strokovnjakov in drugih delovnih skupin, združili podobne zamisli in dokončno oblikovali priporočila. Za konec zasedanja so v končnem ocenjevanju na plenarnem zasedanju izrazili stopnjo strinjanja z vsakim priporočilom.

Prvi dan (petek, 28. april)

Vse državljanke in državljanje sta prvi dan tega zadnjega zasedanja ponovno pozdravila glavna moderatorja **Nicolas Schmit** (komisar za delovna mesta in socialne pravice) in **Sophia Eriksson Waterschoot** (GD za izobraževanje, mladino, šport in kulturo). **Mantas Pupinis** (PPMI) je po pozdravnih govorih zagotovil vpogled v delo odbora za znanje, opravljeno med drugim in tretjim zasedanjem. Med odmorom, ki je sledil, so bili državljanke in državljanji pozvani, naj prednostno razvrstijo sektorje učne mobilnosti in teme politike, o katerih se je razpravljalo na forumu. To so storili z uporabo prikazov s stolpci v realnem času, v katerih so „proračunske enote“ porazdelili med 13 kategorij in tako označili področja učne mobilnosti, ki bi morala prejeti več sredstev. Po odmoru so bili državljanke in državljanji

razdeljeni v dva podsklopa plenarnih zasedanj. Delovne skupine v obeh podsklopih plenarnih zasedanj so od štirih strokovnjakov prejele povratne informacije o osnutkih priporočil, ki so jim bila dodeljena. Strokovnjaki so v svojem prispevku izpostavili možnosti za izboljšanje osnutkov priporočil državljanek in državljanov ter odgovorili na njihova vprašanja. Državljanke in državljanji so se na koncu dneva ponovno zbrali na plenarnem zasedanju, da bi povzeli glavne točke, obravnavane v dveh podsklopih plenarnih zasedanj, ter razpravljali o rezultatih prikaza s stolpci v realnem času kot podlagi za skupinsko delo v soboto. Rezultati prikaza s stolpci v realnem času so jasno pokazali, kako zelo pomembna sta spodbujanje jezikov in mobilnost odraslih za državljanke in državljanje.

Drugi dan (sobota, 29. april)

Državljanke in državljani so bili drugi dan razdeljeni v iste delovne skupine kot na prejšnjih dveh zasedanjih. Potek razprav v delovnih skupinah so tako kot prej olajšali izkušeni koordinatorji in omogočili simultani tolmači. Vsaka delovna skupina je čez dan pripravila več osnutkov priporočil, pripravljenih na drugem zasedanju, ki so jim bila dodeljena. Delovne skupine so bile pozvane, naj združijo podobna priporočila in vključijo povratne informacije strokovnjakov, da bi dopolnile ustrezna priporočila. Vsako skupino so za podporo temu procesu obiskali državljanke in državljani iz druge skupine, da bi pridobili vpogled v priporočila, ki so jih pripravljale druge skupine. Poleg tega so delovne skupine, ki so menile, da je to potrebno, popoldne obiskali strokovnjaki, da bi odgovorili na vprašanja ali odpravili dvome, ki so ovirali dokončno oblikovanje priporočil. Koordinatorji so imeli proti koncu dneva ključno vlogo pri zagotavljanju, da so bila priporočila dokončno oblikovana in podprta s širokim soglasjem skupine, ki jih je pripravila.

Tretji dan (nedelja, 30. april)

Predstavniki delovnih skupin so na zadnjem plenarnem zasedanju predstavili vseh **21 priporočil, ki so bila dokončana v soboto**, nato pa so o njih glasovali vsi državljanke in državljani foruma. Postopek glasovanja je bil razdeljen na tri faze, pri čemer je vsaka sledila istemu vzorcu. Najprej so štirje govorci iz skupin na glas prebrali svoja priporočila, utemeljili njihov

pomen ter odgovorili na vprašanja drugih državljanek in državljanov. Vsi državljanke in državljani so bili nato pozvani, naj svojo podporo vsakemu priporočilu izrazijo z uporabo lestvice od 1 („ostro nasprotujem“) do 6 („močno podpiram“) na glasovnici. Lahko so se tudi odločili, da ne bodo glasovali. Ta postopek se je ponovil dvakrat, dokler niso bila predstavljena in izglasovana

vsa priporočila. Ko so bili vsi glasovi prešteti in sta glavna moderatorja razkrila rezultate, so besedo dobili **Pia Ahrenkilde-Hansen** (generalna direktorica GD za komuniciranje), **Colin Scicluna** (vodja kabineta podpredsednice Dubravke Šuica) in **Ute Haller-Block** (vodja enote, GD za izobraževanje, mladino, šport in kulturo), da bi pojasnili, kako bo Komisija upoštevala priporočila državljanov. Na koncu so bili državljanke in državljani pozvani, naj prispevajo svoje povratne informacije o celotnem procesu.

Celotni dnevni red zasedanja je prikazan v nadaljevanju.

Petek (28. april)		PLENARNO ZASEDANJE
14.00–14.15	Dobrodošlica in predstavitev zasedanja	
14.15–14.35	Komentarji komisarja za delovna mesta in socialne pravice Nicolasa Schmita in direktorice GD za izobraževanje, mladino, šport in kulturo Sophie Eriksson Waterschoot	
14.35–15.15	Predstavitve: Od drugega do tretjega zasedanja	
15.15–15.45	Odmor za kavo, prednostno razvrščanje in menjava sob	
15.45–17.50	Podsklopa plenarnih zasedanj: Razprava v obliki vprašanj in odgovorov s strokovnjaki v zvezi z osnutki priporočil (ločena na dva delovna sklopa)	
17.50–18.00	Menjava sob	
18.00–18.30	Ključna sporočila iz dveh podsklopov plenarnih zasedanj	
Sobota (29. april)		DELOVNE SKUPINE
09.30–11.15	Prvo zasedanje: Posvetovanje, priprava in pregled priporočila 1	
11.15–11.45	Odmor za kavo	
11.45–13.00	Drugo zasedanje: Posvetovanje, priprava in pregled priporočila 2	
13.00–14.30	Odmor za kosilo	
14.30–16.00	Tretje zasedanje: Prispevki strokovnjakov in vključevanje povratnih informacij	
16.00–16.30	Odmor za kavo	
16.30–18.00	Četrto zasedanje: Priprava končnih priporočil	
Nedelja (30. april)		PLENARNO ZASEDANJE
09.30–09.40	Ponovna dobrodošlica	
09.40–10.15	Predstavitve in ocena priporočil I (skupine 1–4)	
10.15–10.50	Predstavitve in ocena priporočil II (skupine 5–8)	
10.50–11.25	Predstavitve in ocena priporočil III (skupine 9–12)	
11.25–12.00	Odmor za kavo	
12.00–12.15	Pregled povratnih informacij	
12.15–12.30	Predstavitve rezultatov	
12.30–13.10	Zaključna slovesnost ter uradni govori	
13.10–13.30	Slovo in skupinska slika	

Na forumu je bilo pripravljenih 21 končnih priporočil, ki so bila ocenjena z uporabo lestvice (od 1 do 6), s katero sta bili za vsako priporočilo pridobljeni aritmetična sredina („raven podpore“) in „stopnja odobritve“, tj. delež glasov med 4 (delno podpiram) in 6 (močno podpiram). Priporočila (samo z naslovi) so v preglednici 3 razvrščena glede na njihovo raven podpore. Celotna priporočila, vključno z naslovom, glavnim besedilom, utemeljitvijo in dodatnimi podrobnostmi, so na voljo v Prilogi.

Preglednica 3: Pregled končnih priporočil in rezultatov ocene

Št.	Naslov priporočila	Raven podpore	Stopnja odobritve	Glasovi
16	Informacije o mobilnosti delavcev v Evropi	5,11	95 %	132
12	Mentorji za lepšo dobrodošlico v državi gostiteljici	4,99	93 %	132
17	Ciljno usmerjene kampanje obveščanja o učni mobilnosti	4,99	92 %	132
21	Spodbujanje ciljno usmerjene komunikacijske strategije za program Erasmus+	4,98	89 %	132
1	Sporazumevalni jezik (lingua franca) kot orodje za učno mobilnost	4,97	86 %	133
8	Oglaševanje in spodbujanje jezikovnih programov	4,92	92 %	131
11	Ambasadorji za mobilnejšo Evropo	4,92	88 %	131
9	Uvajanje in prilagajanje informacijskih centrov in storitev programa Erasmus+	4,89	94 %	133
15	Finančna podpora za strokovni razvoj zaposlenih	4,87	89 %	131
3	Širitev obstoječih programov učne mobilnosti za ljudi vseh starosti in socialno-ekonomskih slojev	4,84	88 %	129
14	Priznajmo vlogo pedagoških delavcev v učni mobilnosti!	4,79	84 %	130
2	Večjezična Evropa v vsakdanjem življenju	4,78	90 %	133
4	Spodbujanje globljega povezovanja sektorja poklicnega usposabljanja po vsej EU	4,76	89 %	132
6	Program EU za spodbujanje hibridnih modelov učne mobilnosti za zaposlene	4,75	84 %	134
20	Ocenjevanje upravnih ovir, s katerimi se soočajo zaposleni in delodajalci, ter načini njihovega premagovanja	4,75	87 %	133
10	Zagotavljanje prilagojene finančne podpore za vse ljudi, ki se odločijo za učno mobilnost	4,69	82 %	131
19	Premagovanje predsodkov s spodbujanjem bolj uravnotežene porazdelitve namestitev v programu Erasmus+	4,56	83 %	132
13	Za bolj zeleno učno mobilnost	4,46	76 %	131
18	Ukrepi in dejavnosti za spodbujanje nediskriminacije v učni mobilnosti	4,42	75 %	130
7	Izboljšanje učenja jezikov z novimi tehnologijami	4,37	74 %	133
5	Omogočanje učne mobilnosti za družine	3,87	60 %	134

Državljanke in državljani so v anketi navedli povratne informacije o svoji izkušnji na forumu. Po njihovem mnenju je bil forum uspešen. S postopkom izbora je bil pridobljen raznolik vzorec ljudi z različnimi družbenimi ozadji iz vse Evrope. Glede na anketo o povratnih informacijah je le 5 % državljanov že sodelovalo v participativnem postopku. Poleg tega jih je 77 % menilo, da je forum „v celoti“ (23,5 %) ali „delno“ (54 %) predstavljal celotno družbo, čeprav so nekateri pripomnili, da manjkajo nekatere prikrajšane skupine.

Pri vprašanju, kako bi ocenili svojo celotno izkušnjo, je 93 % sodelujočih odgovorilo, da so bili s forumom „popolnoma zadovoljni“ (52 %) ali „delno zadovoljni“ (41,5 %). Podobno velika večina državljanov jih je dejala, da se je njihovo znanje o učni mobilnosti povečalo (92 %), da se je njihovo mnenje o učni mobilnosti spremenilo (70 %) in da se je njihovo mnenje o Evropski uniji izboljšalo (60 %).

„Prosimo, da čim bolj izkoristite te forume, ki so zelo zanimivi in ustvarjajo medkulturne povezave!“

Gesuele, 34, Italija

European
Commission

4. Naslednji koraki

Državljanke in državljani so v okviru treh zasedanj foruma pokazali visoko raven zavezanosti in zavzetosti za oblikovanje priporočil za zagotovitev, da bodo priložnosti za učno mobilnost dostopne vsem. Da bi bolje razumeli, kako delujejo obstoječe sheme učne mobilnosti, zlasti program Erasmus+, ter kaj so ključne ovire in ključni omogočitveni dejavniki za učno mobilnost, so postavili veliko vprašanj, na katera so odgovarjali strokovnjaki. V obdobju med posameznimi zasedanji so številni državljani in državljanke podrobneje raziskali temo učne mobilnosti, med drugim so se obrnili na svoje lokalne skupnosti, šole in druge izobraževalne institucije.

21 priporočil, ki jih je predložil forum – kot so navedena v Prilogi – temelji na celovitem pristopu držav članic in Komisije k spodbujanju učne mobilnosti. V petih priporočilih sta poudarjena pomen vključujočih sistemov izobraževanja in usposabljanja ter potreba, da vsi deležniki prispevajo k zagotovitvi, da lahko vsakdo uživa prednosti Evrope brez meja ne glede na starost, raven izobrazbe, okolje in finančna sredstva. Posebni ukrepi vključevanja veljajo za ključni dejavnik, ki omogoča širšo in bolj raznoliko udeležbo v programih učne mobilnosti.

Med razpravami so državljanke in državljani poudarili pomanjkanje ozaveščenosti zlasti med učečimi se odraslimi in prikrajšanimi učečimi se o obstoječih priložnostih za učno mobilnost, ki so jim na voljo. V petih

priporočilih je bil zato poudarjen pomen vzpostavitve stika in zagotovitve ciljno usmerjenih informacij na ravni, ki je najbližja učečim se vseh starosti, vključno s prikrajšanimi učečimi se. Štiri priporočila pripisujejo znaten pomen tudi izboljšanju učenja jezikov, med drugim z novimi tehnologijami, kot ključnemu omogočitvenemu dejavniku za učno mobilnost.

Tri priporočila se nanašajo na učno mobilnost zaposlenih, v preostalih štirih pa so obravnavani priznavanje vloge pedagoških delavcev v organizaciji učne mobilnosti, globlje povezovanje sektorja poklicnega izobraževanja in usposabljanja po vsej EU, bolj zelena učna mobilnost ter bolj uravnotežena porazdelitev destinacij za učno mobilnost.

V predlogu Komisije za priporočilo Sveta so upoštevana priporočila foruma. Cilj predloga je razširiti področje uporabe priložnosti za učno mobilnost na učeče se osebe, pedagoške delavce in osebje vseh starosti v šolskem izobraževanju, mladinskih izmenjavah, poklicnem izobraževanju in usposabljanju ter visokošolskem izobraževanju in izobraževanju odraslih ter podpreti njihov prehod na trg dela in poklicno mobilnost. V predlogu je tudi velik poudarek na vključujoči mobilnosti. Predlog je zato dobro usklajen s priporočili državljanek in državljanov, zlasti glede razširitve priložnosti za učno mobilnost za ljudi vseh starosti in vseh socialno-ekonomskih okolij ter spodbujanja nediskriminacije in zagotavljanja prilagojene finančne podpore. Čeprav

so priložnosti za učno mobilnost za te skupine in posebni ukrepi vključevanja za ljudi z manj priložnostmi že na voljo v okviru programa Erasmus+, je cilj predloga Komisije zagotoviti še več priložnosti za vse učeče se osebe v najrazličnejših čezmejnih shemah učne mobilnosti.

V predlogu Komisije je poudarjen tudi pomen krepitve učenja jezikov na vseh ravneh izobraževanja in usposabljanja, da se omogočijo priložnosti za učno mobilnost. Na ta način je obravnavano priporočilo foruma o večjezični Evropi v vsakdanjem življenju.

Prav tako želi Komisija poudariti pomen zagotovitve ciljno usmerjenih in pravočasnih informacij, ki so jo priporočili državljanke in državljani, tudi tako, da bi države članice spodbudila k uvedbi promotorjev učne mobilnosti. Njen predlog je zato dobro usklajen s priporočili državljanek in državljanov o informacijskih centrih in storitvah, ambasadorjih za bolj mobilno Evropo in mentorjih za dobrodošlico v državi gostiteljici.

Komisija namerava v skladu s priporočilom foruma za priznanje vloge pedagoških delavcev v učni mobilnosti spodbujati priznanje in nagrajevanje dela osebja, ki pripravlja in izvaja projekte učne mobilnosti. Cilj predloga Komisije je tudi, da postane učna mobilnost bolj okoljsko trajnostna, med drugim s spodbujanjem držav članic, naj potovanje z bolj trajnostnimi prevoznimi sredstvi z destinacij učne mobilnosti in na te destinacije ter v obdobjih mobilnosti vključijo kot sestavni del izkušnje učne mobilnosti.

Del priporočil foruma je že vsaj deloma obravnavan s programom Erasmus+ za obdobje 2021–2027 in drugimi programi EU. Na primer, kar zadeva priporočilo o omogočanju učne mobilnosti za družine, nekatere nacionalne agencije Erasmus+ zagotavljajo dodatek k nepovratnim sredstvom individualne podpore za študente z otroki. Spletna jezikovna podpora je na voljo vsem udeležencem v aktivnostih mobilnosti v okviru programov Erasmus+ in Evropske solidarnostne enote. Pobuda „Aim, Learn, Master, Achieve“ (pobuda ALMA), ki jo financira Evropski socialni sklad plus, zagotavlja nadzorovano pridobivanje delovnih izkušenj v drugi državi članici za prikrajšane mlade v starostni skupini 18 do 29 let.

Komisija v okviru vrha o izobraževanju na visoki ravni 30. novembra načrtuje organizacijo dogodka, namenjenega povratnim informacijam, na katerem bo udeležence foruma seznanila z izvajanjem njihovih priporočil.

The image features a young woman with blonde hair, wearing a black top with white polka dots, smiling as she looks at a white rectangular box. She is in a classroom or lecture hall, with other students blurred in the background. The scene is overlaid with a semi-transparent blue shape containing the text. The overall color palette is dominated by orange and blue.

Priloga: Celotna priporočila

Priporočilo 1

Sporazumevalni jezik (lingua franca) kot orodje za učno mobilnost

Angleščina se je v EU uveljavila kot sporazumevalni jezik. Je enostavno in običajno sredstvo komunikacije. EU bi morala zato priporočiti, da države članice angleščino učijo kot prvi tuji jezik. EU bi morala države članice podpreti pri vzpostavitvi, subvencioniranju in financiranju programov za tiste, ki se želijo učiti angleščine. Take programe bi bilo treba podpreti tako v šolah kot zunaj njih. Zunaj šol bi bilo treba ponuditi cenovno ugodne tečaje angleščine za ljudi vseh starosti. O programih bi bilo treba učinkovito obveščati in spodbujati ljudi k učenju angleščine.

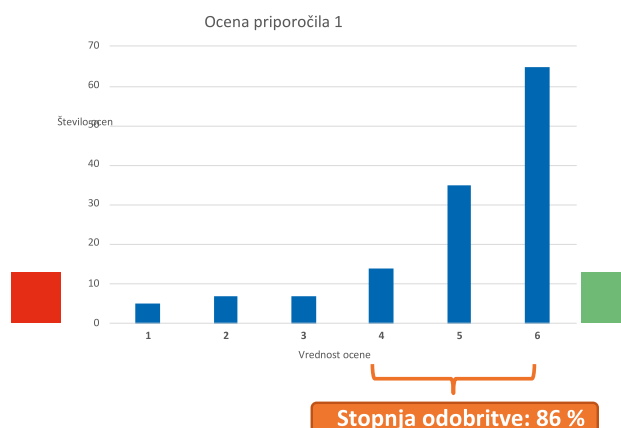
Utemeljitev

Skupni sporazumevalni jezik olajšuje izmenjave med narodi in kulturami. To ni v nasprotju z večjezično Evropo. Angleščina je enostavna za učenje in je že zelo razširjena, zlasti med mladimi.

Priporočilo 1

SPORAZUMEVALNI JEZIK (LINGUA FRANCA) KOT ORODJE ZA UČNO MOBILNOST

Stopnja
podpore
5,0

Priporočilo 2

Večjezična Evropa v vsakdanjem življenju

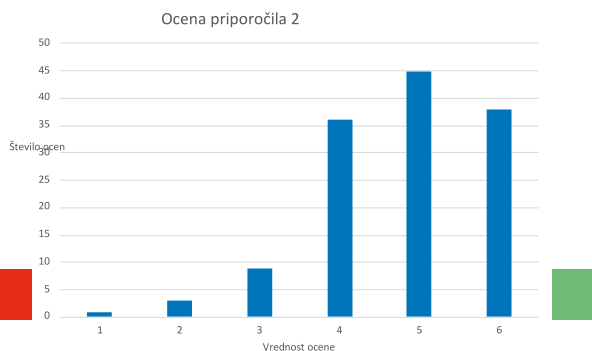
Pomembna značilnost EU so njeni številni jeziki. Učenje jezikov širi duha. Zaradi tega priporočamo podporo večnacionalnim in večjezičnim projektom. Ne le v šolah, temveč tudi zunaj njih. To je mogoče uresničevati s podpiranjem izmenjav, zlasti učiteljev in študentov na praksi. Ljudi bi bilo treba spodbujati k učni mobilnosti. Ti projekti bi morali biti usmerjeni na udeležence izmenjav, zlasti učitelje in študente na praksi, ki izkoriščajo učno mobilnost. Ljudi je mogoče k učenju več jezikov spodbujati tudi z zagotavljanjem financiranja EU. Informacije o obstoječih in morebitnih projektih je treba bolje oglaševati in komunicirati.

Utemeljitev

Učitelji bi morali imeti možnost razširiti svoja obzorja z izkušnjo učne mobilnosti in te izkušnje deliti z drugimi po vrnitvi v svoje šole. Z udeležbo v učni mobilnosti se ustvarja trdna podlaga za poučevanje jezikov. Znanje številnih jezikov olajša spoznavanje različnih držav in kultur. Tako je bolj verjetno, da bodo udeleženci izkusili raznolikost Evrope. Cenovno ugodni in enostavno dostopni programi lahko pomagajo podpreti in spodbuditi ljudi vseh starostnih skupin k učenju več jezikov.

Priporočilo 2

VEČJEZIČNA EVROPA V VSAKDANJEM ŽIVLJENJU

Stopnja odobritve: 90 %

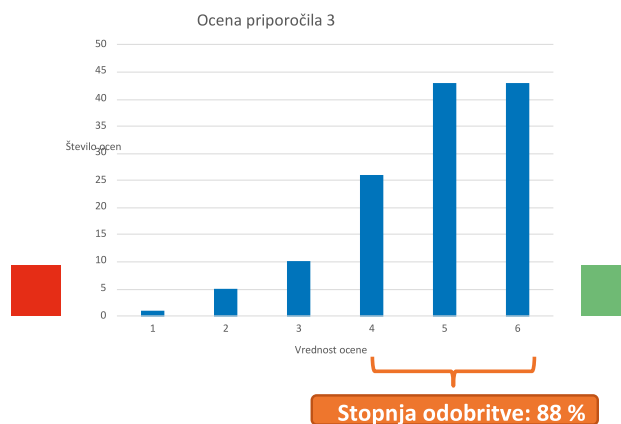
Priporočilo 3**Širitev obstoječih programov učne mobilnosti za ljudi vseh starosti in socialno-ekonomskih slojev**

Priporočamo, da EU zagotovi okvir za sheme učne mobilnosti, ki zajema ljudi vseh starosti. Lahko bi bil usmerjen na ljudi ali skupine, ki se zanimajo za učno mobilnost, vendar niso del formalne institucije. To na primer vključuje brezposelne ali iskalce zaposlitve ali ljudi iz socialno-ekonomsko šibkejših okolij. Vendar okvir ne bi smel biti omejen na te skupine.

Obstoječe programe, kot sta na primer program Evropska solidarnostna enota ali pobuda DiscoverEU, bi bilo treba razširiti na ljudi vseh starosti in jih spodbujati prek platforme. Ljudje, ki se odločijo za učno mobilnost, bi v idealnem primeru morali imeti možnost bivanja v zasebnih nastanitvah. Stroški tako ostajajo nizki, vzpostavlja pa se boljša povezava in razumevanje tujih kultur in jezikov. Vsi državljani EU bi morali imeti možnost prijavit se v ta program. Imeti bi morali možnost, da se prijavijo za vsak primer posebej, z jasno navedbo učnih ciljev.

Utemeljitev

Na ta način se v vseh slojih družbe krepijo evropska identiteta ter skupne norme in vrednote. Zlasti ljudje, ki zaradi okolja, iz katerega prihajajo, nimajo močne družinske ali družbene podpore, lahko v razširjenem programu doživijo bližino različnih kultur in jih tako bolje razumejo.

Priporočilo 3**ŠIRITEV OBSTOJEČIH PROGRAMOV UČNE MOBILNOSTI ZA LJUDI VSEH STAROSTI IN SOCIALNO-EKONOMSKIH SLOJEV**

Priporočilo 4**Spodbujanje globljega povezovanja sektorja poklicnega usposabljanja po vsej EU**

Priporočamo, da Evropska unija zagotovi boljši sistem spodbud za akterje v sektorju poklicnega usposabljanja za širjenje znanja o obstoječih priložnostih in dostopu do njih. Ti akterji so med drugim poklicne šole, pripravniki, obrtna združenja in sektorski organi, kot so nacionalne trgovinske in industrijske zbornice.

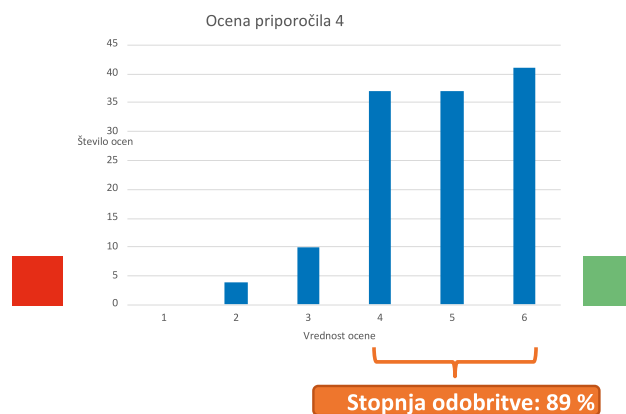
Da bi obstoječi centri poklicne odličnosti vzpostavili boljši sistem spodbud, bi morali biti bolj prepoznavni in v večji meri spodbujati učno mobilnost. Zgoraj navedeni akterji bi morali vzpostaviti globlje povezano omrežje, da se zmanjšajo ovire za dostop in izboljša kakovost poklicnega usposabljanja.

Utemeljitev

Izboljšati želimo kakovost evropskega poklicnega usposabljanja, zlasti na ključnih prednostnih področjih, kot so zeleni prehod, varnost informacijske tehnologije, komunalne storitve in zdravstvo. Hkrati bi z vzpostavitvijo stalnega in bolj praktičnega omrežja tudi manjša podjetja imela boljši dostop do učne mobilnosti. S tem bi se tudi ohranjala kakovost poklicnega usposabljanja. Z izvajanjem tega priporočila bi se hkrati dvignila splošna raven naborov spretnosti v EU in ustvaril nekakšen priliv možganov v državah članicah.

Priporočilo 4

**SPODBUJANJE GLOBLJEGA
POVEZOVANJA SEKTORJA POKLICNEGA
USPOSABLJANJA PO VSEJ EU**

Priporočilo 5

Omogočanje učne mobilnosti za družine

Priporočamo, da EU vzpostavi pilotni program za medgeneracijsko učno mobilnost, ki številnim družinskim članom omogoča skupno izkušnjo mobilnosti in tako obravnava različne oblike družin.

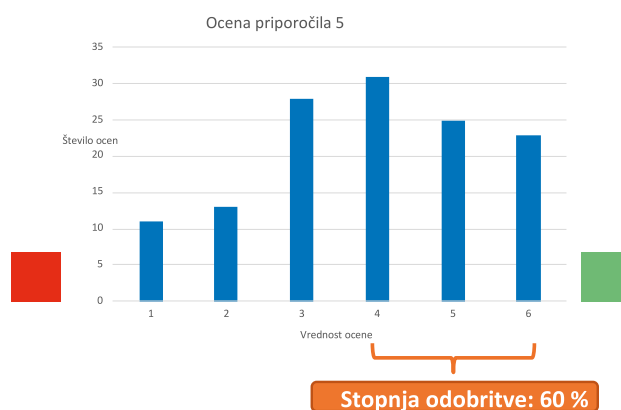
Priporočamo, da se uvede nov pilotni projekt, po možnosti v okviru obstoječega programa, v katerem bodo upoštevane osebe z otroki. Pilotni projekt bi bilo treba oceniti glede na njegovo učinkovitost, da se odloči o njegovi morebitni razširitvi.

Utemeljitev

Ta ukrep spodbuja medgeneracijski dialog po vsej EU kot del njenih programov mobilnosti. Hkrati olajšuje dostop do mobilnosti za ljudi z majhnimi otroki. S to rešitvijo se lahko v mobilnost vključijo tako šolarji kot starši: otroci bi lahko šli v šolo, starši pa bi se udeleževali izobraževanja odraslih.

Priporočilo 5

OMOGOČANJE UČNE MOBILNOSTI ZA DRUŽINE

Priporočilo 6**Program EU za spodbujanje hibridnih modelov učne mobilnosti za zaposlene**

Priporočamo razvoj programa EU za spodbujanje hibridnih modelov učne mobilnosti za zaposlene.

V tem programu se lahko zaposleni udeležujejo tečajev na različnih študijskih področjih. Tečaji v programu bi morali biti zaključeni v največ šestih mesecih. Lahko bi bili posebej jezikovni, lahko pa bi tudi obravnavali teme, povezane s poklici zaposlenih. S takimi tečaji lahko zaposleni dosežejo višjo raven znanja v izbranem poklicu, vključno s praktičnimi izkušnjami. Zaposleni lahko del svojega usposabljanja zaključijo na spletu, drugi del pa v tujini. Ta cilj uresničijo na izobraževalnih institucijah v tujini, na primer na univerzah, ljudskih univerzah ali centrih za poklicno usposabljanje (glede na institucije, ki obstajajo v državah). Delodajalec je dolžan zaposlenemu omogočiti dopust za obdobje, ki ga preživi v tujini, in za določen čas, ki ga porabi za spletne tečaje. Hkrati mora imeti zaposleni zagotovljeno zaposlitev, ko se vrne. Vendar delodajalec zaposlenemu za ta čas ni dolžan izplačevati plače. Namesto tega mora stroške bivanja v tujini kriti sklad EU. Kriti morata biti tudi zdravstvena in socialna varnost.

Utemeljitev

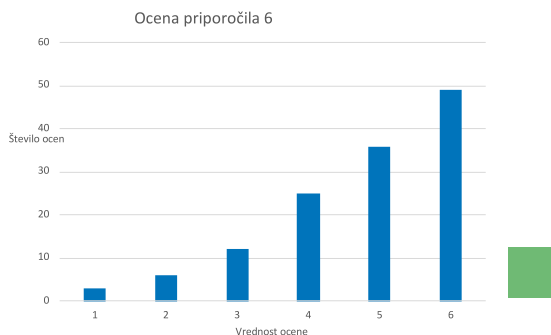
Kadar zaposleni pridobivajo izkušnje v tujini, imajo od tega koristi vse strani: zaposleni lahko osebno in strokovno raste, delodajalec pa ob njegovi vrnitvi pridobi strokovno bolj usposobljenega zaposlenega. Podjetja imajo tudi koristi od izkušenj svojih zaposlenih v tujini, kadar ti svoje znanje predajajo kolegom, na primer v obliki usposabljanja.

Ponuditi je treba hibridne modele. Ljudje v poklicnem življenju ali z otroki lahko pogosto le omejen čas preživijo v tujini. Potrebujemo prožne hibridne modele. Delodajalci morajo hkrati omogočiti zaposlenim krajši dopust, če lahko del učne izkušnje opravijo na spletu.

Za namene tega specifičnega programa ne priporočamo neposrednih izmenjav zaposlenih med podjetji EU zaradi tveganja privabljanja obetavnih kadrov in odliva možganov. Izrecno želimo spodbujati učno mobilnost prek ponudnikov izobraževanja in ne prek delovne mobilnosti. Kljub temu so izmenjave med podjetji lahko v nekaterih panogah dragocene, olajšati pa jih je mogoče prek drugih programov učne mobilnosti.

Priporočilo 6**PROGRAM EU ZA SPODBUJANJE
HIBRIDNIH MODELOV UČNE MOBILNOSTI
ZA ZAPOSLENE**

Stopnja
podpore
4,8

Stopnja odobritve: 84 %

Priporočilo 7

Izboljšanje učenja jezikov z novimi tehnologijami

Evropska komisija bi morala vlagati v uporabo tehnoloških orodij (umetna inteligenca) v okviru učne mobilnosti za dopolnitev učenja jezikov. EU bi morala vlagati v digitalne tehnologije, da bi podprla učno mobilnosti skupaj z učenjem v živo. To priporočilo velja za priprave na učno mobilnost in za samo obdobje mobilnosti.

Tehnološka orodja bi morala biti brezplačna. Nove tehnologije bi bilo treba uporabljati zlasti v zgodnjih fazah učenja jezikov. Uporabiti bi jih bilo treba tako, da dosežejo vse državljane, udeležene v učni mobilnosti (npr. študente, upokojece idr.).

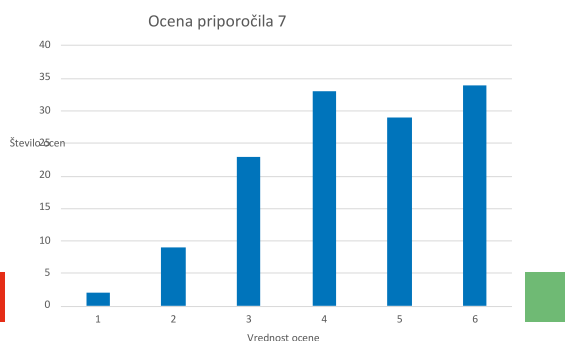
Evropska komisija bi morala obstoječo platformo EU Academy prek aplikacije dopolniti z najnovejšim razvojem na področju umetne inteligence. Posebna uporaba umetne inteligence bi lahko vključevala učenje, širitev beseidišča, sinhronizirano tolmačenje in omogočanje komunikacije med uporabniki v aplikaciji.

Utemeljitev

Evropska komisija bi morala izkoristi najnovejše tehnologije za izboljšanje učenja jezikov v učni mobilnosti. Sistemi umetne inteligence lahko hitreje analizirajo učni uspeh ter razvijajo prilagojene programe učenja na podlagi potreb in spretnosti.

Priporočilo 7

IZBOLJŠANJE UČENJA JEZIKOV Z NOVIMI TEHNOLOGIJAMI

Stopnja odobritve: 74 %

Priporočilo 8**Oglaševanje in spodbujanje jezikovnih programov**

Evropska komisija bi morala intenzivneje oglaševati lastne obstoječe jezikovne programe ter spodbujati obstoječe jezikovne programe na nacionalni in regionalni ravni.

Ciljna skupina so vsi, ki želijo sodelovati v shemah učne mobilnosti in izkoristiti obstoječe jezikovne programe v domačih državah in državah gostiteljicah na nacionalni in regionalni ravni.

I. Pred bivanjem:

EU bi morala svoje jezikovne programe oglaševati prek ponudb po elektronski pošti, ciljnega trženja v družbenih medijih in odnosov z javnostmi.

Oblikovati bi bilo treba program mentorstva. Dodeljeni mentor bi moral podpora pri izboljševanju jezikovnega znanja zagotoviti pred bivanjem zaradi učne mobilnosti.

Oblikovati bi bilo treba tudi program ambasadorstva za ljudi, ki so že bili vključeni v učno mobilnost. Ambasadorji bodo v šolah, na univerzah in v podjetjih spodbujali učno mobilnost in obveščali o njej ter delili svoje izkušnje z učenjem jezikov.

II. Med bivanjem:

Mentor bo zagotovil lokalno podporo ob prihodu na cilj. Program mentorstva bo vključeval kulturne in jezikovne sestavine, ki bodo osebi pomagale pri učni mobilnosti.

Utemeljitev

Po statističnih podatkih (Flashbarometer, 2020) je učenje jezikov ena glavnih ovir, ki ljudem preprečuje udeležbo v shemah mobilnosti za namene učenja.

Priporočilo 8

OGLAŠEVANJE IN SPODBUJANJE JEZIKOVNIH PROGRAMOV

Priporočilo 9

Uvajanje in prilagajanje informacijskih centrov in storitev programa Erasmus+

Dostopnost in usklajenost informacij je pri programu Erasmus+ po našem mnenju ključni element. S sorazmernim povečanjem in spremembo namena proračuna programov Erasmus+ in Erasmus za mobilnost odraslih predlagamo, da se obstoječe infrastrukture, značilne za države članice, uporabijo za vzpostavitev uradov Erasmus+. Sklicujemo se na nacionalne in lokalne infrastrukture, ki se nanašajo na ciljno prebivalstvo: delovno neaktivno prebivalstvo, delovno aktivno prebivalstvo in mlade. Usmerjeni smo predvsem na kraje, kjer se odrasli udeležujejo programov učenja (zavodi za zaposlovanje, poštni uradi, športni klubi, socialni programi, lokalna združenja, centri za osebe z zmanjšano mobilnostjo za odrasle itd.). Za usklajevanje teh uradov bi bila nacionalna referenčna struktura pod okriljem evropskega organa referenčna točka za širjenje informacij o storitvah, ki so na voljo lokalnim uradom. Za spodbujanje teh lokalnih uradov priporočamo izvajanje strukturirane evropske komunikacije na ravni lokalnih uradov, s čimer bi nakazovali obstoj teh uradov in ponujenih storitev, z upoštevanjem vseh komunikacijskih kanalov.

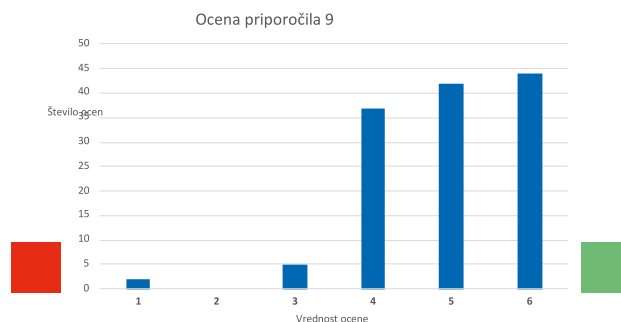
Utemeljitev

Glede na mozaik evropskih programov (Eurodesk, Europe Direct itd.) se zdi, da je ključnega pomena vprašanje dostopnost in usklajevanja informacij o programu Erasmus+. Tem lokalnim uradom bi bilo mogoče ponuditi najrazličnejše storitve (v usklajevanju z nacionalnim okvirom):

- povezava z mrežo ljudi, ki je na voljo v državi gostiteljici, za povezanost od trenutka prihoda (jezikovna podpora, upravne informacije, svetovanje o prevozu, nastanitvi, zdravstveni oskrbi, psihološki podpori itd.) in ves čas bivanja, glede na posebne potrebe;
- poseben poudarek na nastanitvi: skupna lokalna podatkovna zbirka, ki zagotavlja informacije o razpoložljivih, cenovno dostopnih in priporočenih nastanitvah, s pomembnim poudarkom na dostopu teh nastanitvenih možnosti za vse, tudi za invalide;
- posebna finančna podpora, povezana s posebnimi potrebami osebe, ki se seli: zdravstvena oskrba (psihološka in fizična podpora), pomoč pri negi in varstvu otrok ter prevoz;
- sistem jezikovne podpore pred izmenjavo in med njo;
- vzpostavitev podporne in informacijske platforme o dostopnosti nastanitvev in prevoza za ljudi s posebnimi potrebami, ki bi jih usmerjala in jim svetovala ves čas njihovega bivanja.

Priporočilo 9

UVAJANJE IN PRILAGAJANJE
INFORMACIJSKIH CENTROV IN STORITEV
PROGRAMA ERASMUS+

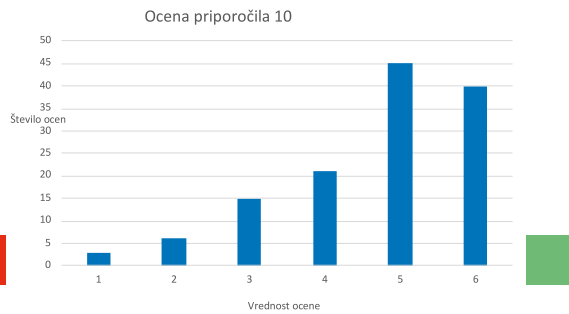
Stopnja odobritve: 94 %

Priporočilo 10**Zagotavljanje prilagojene finančne podpore za vse ljudi, ki se odločijo za učno mobilnost**

Priporočamo povečanje splošnega proračuna, ki bi omogočilo bolj vključujočo in večjo porazdelitev virov za udeležence v učni mobilnosti (vključno s študenti, pripravniki, zaposlenimi in delavci, pa tudi večjimi in manjšimi podjetji). Vsem bi bilo treba ponuditi priložnost, da prejmejo finančno podporo, znesek pa bi moral biti odvisen od socialno-ekonomskih dejavnikov: stroški življenja v državah gostiteljicah, finančne zmogljivosti udeležencev in posebne potrebe za telesne okvare in bolezni. To bi bilo treba izvesti z oblikovanjem skupnih evropskih meril za dodelitev, ki bodo usmerjena na osebno ozadje in socialno-ekonomske potrebe posameznikov, ki se prijavljajo za učno mobilnost (brez upoštevanja ocen). Hkrati bo posameznim udeležencem skozi celoten proces dodeljena finančna podpora. S povečanim proračunom želimo tudi spodbuditi izmenjavo zaposlenih med podjetji na podlagi finančnih potreb zaposlenih in glede na velikost podjetij. Osebe, ki ocenjuje ljudi, ki se odločijo za učno mobilnost, bi moralo biti za svoje delo nagrajeno.

Utemeljitev

Tako bo sistem učne mobilnosti postal bolj enakopraven, vključujoč in dostopen za vse prebivalce Evropske unije in vseh družbenih položajev, ki se želijo udeleževati učne mobilnosti, odpravljene pa bodo glavne finančne ovire za udeležbo.

Priporočilo 10**ZAGOTAVLJANJE PRILAGOJENE FINANČNE
PODPORE ZA VSE LJUDI, KI SE ODLOČIJO ZA
UČNO MOBILNOST**

Stopnja odobritve: 82 %

Priporočilo 11**Ambasadorji za mobilnejšo Evropo**

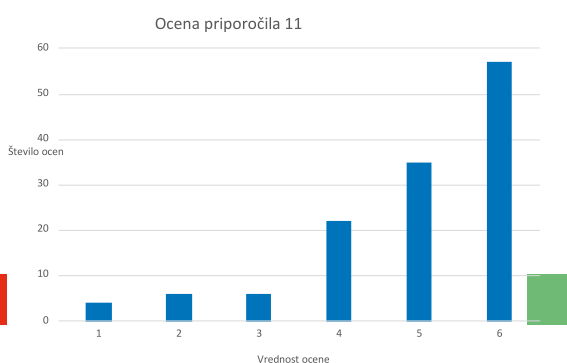
Priporočamo vzpostavitev programa ambasadorjev v vsaki državi EU. Ambasadorji bodo zadolženi za spodbujanje obstoječih programov učne mobilnosti in obveščanje o njih. V tujini bodo spodbujali mobilnost za vse vrste ciljnih skupin (otroke, študente, učence, delavce, seniorje) in v vseh vrstah organizacij (šolah, univerzah, podjetjih, združenjih itd.). Šlo bo za zaposlitev s polnim delovnim časom, plačevale pa jo bodo nacionalne agencije programa Erasmus. Proračun teh agencij bo prerazporejen tako, da bo prednost namenjena delu ambasadorjev. Ta proračun bo prilagojen potrebam države (število prebivalcev, število ljudi, ki so že upravičenci v programih mobilnosti, itd.).

Ambasadorji bodo že lahko delili svoje izkušnje z mobilnostjo. Biti morajo osebe odprtega duha z dobrimi komunikacijskimi spretnostmi. Odražati bi morali raznolikost profilov ljudi, ki gredo lahko v tujino, da se lahko vsaka skupina z njimi identificira.

Ambasadorstvo lahko traja dlje časa. Kljub temu se spodbuja redno pridobivanje novih ljudi, ki imajo sveže izkušnje z učno mobilnostjo. V zvezi s programi ambasadorjev bo potekala aktivna komunikacija (prek družbenih omrežij, promocijskih kampanj itd.).

Utemeljitev

V mnogih evropskih državah se ljudje sploh ne zavedajo obstoječih priložnosti za učno mobilnost. Ljudje so pogosto negotovi. Bojijo se izkušenj v tujini. Pomembno je spodbujati radovednost in razblinjati strah pred bivanjem v tujini. Program Erasmus+ je zelo ciljno usmerjen na določene skupine, kot so študenti. Ti dobro razumejo delovanje programa Erasmus+, druge skupine (kot so študenti, ki ne študirajo na visokošolski stopnji) pa so nekoliko izključene iz možnosti učne mobilnosti. Informacij je veliko, vendar ne dosežejo ljudi. Ambasadorji bi lahko ljudem pomagali navezati stik s tistim, kar je že na voljo. Imeti nekoga, s komer se lahko neposredno pogovoriš, ki te opogumlja in odgovarja na tvoja vprašanja, je bolj učinkovito kot brati nek dokument.

Priporočilo 11**AMBASADORJI ZA MOBILNEJŠO EVROPO**

Stopnja odobritve: 88 %

Priporočilo 12**Mentorji za lepšo dobrodošlico v državi gostiteljci**

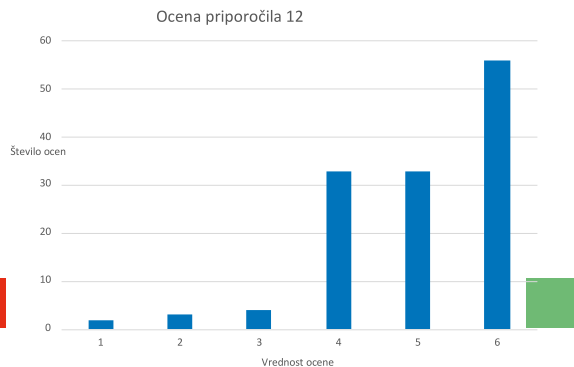
Priporočamo, da v okviru shem mobilnosti ljudem v državi gostiteljci izrazijo dobrodošlico mentorji, ki naj tudi olajšajo njihovo vključevanje. Mentor je oseba v državi gostiteljci, ki pozna nacionalno kulturo in je pripravljena novincu pomagati med njegovim bivanjem. Mentor bo osebi zagotavljal podporo že pred odhodom (informacije o nastanitvi, prevozu, upravnih postopkih idr.). Novincu bo pomagal med bivanjem, zlasti pri lokalnih postopkih. Pomagal bo tudi pri vključevanju v družabno življenje v državi. Mentorji bodo delovali prostovoljno, prejeli pa bodo nadomestilo za del svojih stroškov. Omrežja, ki podpirajo vključevanje, že obstajajo (študentska mreža Erasmus, Erasmus Mundus, Europeers itd.), vendar le za študente. Predlagamo njihovo okrepitev, povezovanje in razširitev na druge skupine (otroci, delavci, seniorji, učenci ...). Z vzpostavitvijo platforme bi lahko mentorji in novinci lažje navezali stik.

Utemeljitev

Ljudje se lahko med izkušnjo mobilnosti počutijo izolirani. Mentorji bi jim lahko pomagali, da bi se počutili bolj varno in prijetno. Obveščенost bi bila pred odhodom v tujino zelo koristna in bi zmanjšala tovrsten strah. Ljudje bi imeli na voljo vse informacije o državi gostiteljci, hkrati pa bi vedeli, da jih bo ob prihodu nekdo pričakal. To bi pomirilo tako tiste, ki se odpravljajo v tujino, kot tudi njihove sorodnike, zlasti starše. Mentorji bi bili zlasti pomembni za ljudi, ki izkušajo učno mobilnost v neakademskih institucijah ali na podeželskih območjih.

Priporočilo 12

MENTORJI ZA LEPŠO DOBRODOŠLICO V DRŽAVAH GOSTITELJICAH

Stopnja odobritve: 93 %

Priporočilo 13**Za bolj zeleno učno mobilnost!**

Priporočamo, da se vsem udeležencem v učni mobilnosti ponudijo spodbude za cenejši dostop do zelenega prometa (med selitvijo v državo gostiteljico in življenjem v njej). Tako bi udeleženci imeli tudi možnost cenejšega in okolju prijaznega življenjskega sloga v državah gostiteljicah, saj bi uporabljali okolju prijazne možnosti prevoza na delo, bivali bi v okolju prijaznih hotelih itd. Evropska komisija bi udeležence o teh okolju prijaznih možnostih morala obveščati, preden se odpravijo v državo gostiteljico.

Utemeljitev

Udeležence učne mobilnosti je treba z ekonomskimi spodbudami spodbuditi k uporabi zelenih načinov prevoza med potovanjem v drugo državo, pa tudi med samim bivanjem v tej novi državi.

Priporočilo 13**ZA BOLJ ZELENO UČNO MOBILNOST!**

Priporočilo 14**Priznajmo vlogo pedagoških delavcev v učni mobilnosti!**

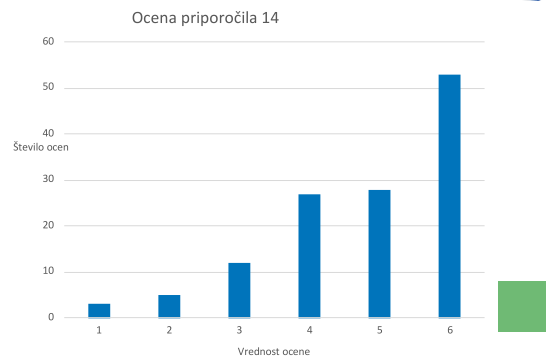
Priporočamo, da se pedagoški delavci, ki podpirajo študente v programih učne mobilnosti, uradno priznajo kot „mednarodni koordinatorji“. Za dodatno delovno obremenitev in porabljeni čas bi morali prejeti nadomestilo. V svoji izobraževalni instituciji bi morali biti enostavno prepoznavni, deležni bi morali biti usposabljanja in prejeti potrdilo. To bi jih moralo spodbuditi, da svetujejo študentom in jim pomagajo pri programih učne mobilnosti, tudi pri upravnih postopkih, s tem pa hkrati prenašajo evropske vrednote in vizijo. Ti „mednarodni koordinatorji“ bi morali veljati za zaupanja vredne. Organizirati bi morali dejavnosti, ki skozi vse leto spodbujajo učno mobilnost.

Utemeljitev

Pedagoški delavci bi morali biti cenjeni, prepoznana pa bi morala biti njihovo dodatno delo ter zagotavljanje boljših in dostopnejših informacij in smernic o priložnostih, ki so na voljo.

Priporočilo 14

**PRIZNAJMO VLOGO PEDAGOŠKIH
DELAVCEV V UČNI MOBILNOSTI!**

Stopnja odobritve: 84 %

Priporočilo 15

Finančna podpora za strokovni razvoj zaposlenih

Priporočamo, da EU zagotovi finančne spodbude za:

- mala in srednja podjetja, ki želijo poslati svoje zaposlene v tujino, da se tam udeležijo tečajev usposabljanja ter prinesejo znanje nazaj domov svojim kolegom in partnerjem;
- delavce (tako brezposelne kot tiste z negotovimi zaposlitvami), ki se odločijo za mobilnost zaradi usposabljanja v gostiteljskem podjetju, da nadgradijo svoja znanja in spretnosti ter napredujejo v poklicnih karierah. Gostiteljsko podjetje prejme tudi uradni evropski logotip za svoje spletno mesto.

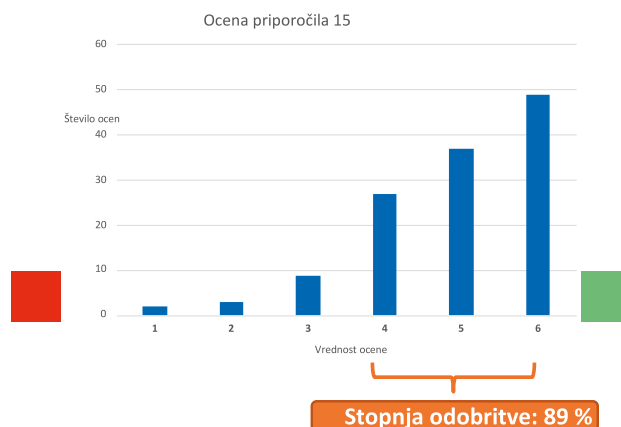
Finančna podpora bi pokrivala fiksne stroške delavcev (npr. nastanitev, prevoz). Evropska unija, podjetja, delavec ali zaposlitveni zavod lahko sofinancira učno izmenjavo, da bi jo tako delavec ali podjetje tudi resno vzela. Raven sofinanciranja je odvisna od vrste učne mobilnosti in upravičencev. Te učne izmenjave potekajo tudi med zasebnim (npr. NVO, podjetja, organizacije) in javnim sektorjem (npr. institucije, EU) ter med drugimi vrstami delovnih področij. Sindikati in delavska združenja lahko podprejo razvoj teh programov.

Utemeljitev

Tako lahko vsako podjetje ne glede na ekonomske zmožnosti omogoči svojim delavcem udeležbo v programih izmenjave, da izboljšajo znanja in spretnosti. Poleg tega lahko vsako podjetje, ki želi gostiti delavca, to stori, ne da bi mu moralo plačati bivanje ali plačo.

Priporočilo 15

FINANČNA PODPORA ZA STROKOVNI RAZVOJ ZAPOSLENIH

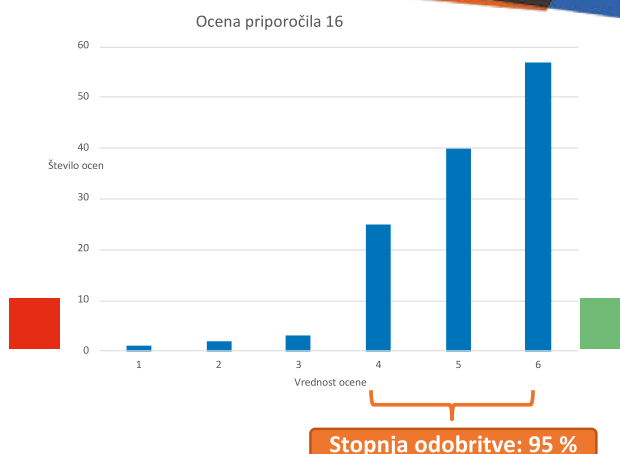

Priporočilo 16**Informacije o mobilnosti delavcev v Evropi**

Priporočamo, da EU vzpostavi in upravlja informacijsko platformo, namenjeno priložnostim za učno mobilnost za delavce v vseh sektorjih (zasebnem, javnem itd.). Cilj platforme je povezati podjetja in delavce, zato bi morala biti dostopna za vse. Vsak udeleženec registrira svoj portfelj: podjetja, ki želijo biti gostiteljska, zagotovijo informacije o tem, kar ponujajo, delavci pa predstavijo svoje prispevke in cilje za učno izkušnjo. Platforma bo vsebovala tudi informacije o različnih vrstah financiranja, ki so na voljo, in povezave z drugimi sorodnimi spletnimi mesti. Delavci, ki so se udeležili programa učne mobilnosti, bi morali svoje izkušnje deliti v poročilu. Ta platforma bi pripomogla k boljšemu usklajevanju izmenjave delavcev ter k bolj racionalnemu in usklajenemu vodenju upravnih postopkov.

Utemeljitev

Ta platforma bi zaposlenim omogočila izmenjavo informacij o priložnostih in načinih izvajanja teh izmenjav. Hkrati bi bila skupen prostor, v katerem bi imeli zaposleni vpogled v priložnosti za učno mobilnost, ki so na voljo na trgu.

Priporočilo 16**INFORMACIJE O MOBILNOSTI DELAVCEV
V EVROPI**

Priporočilo 17

Ciljno usmerjene kampanje obveščanja o učni mobilnosti

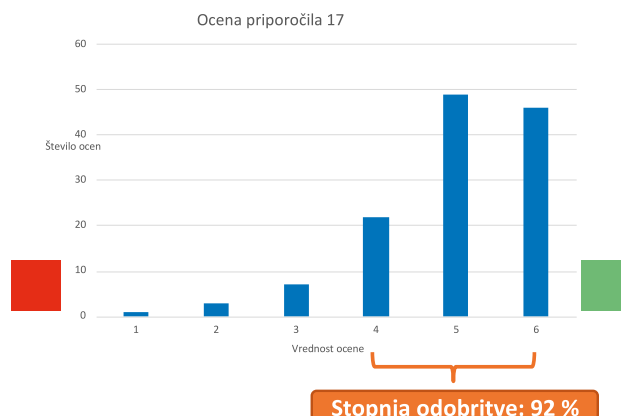
Priporočamo manjše, ciljno usmerjene kampanje obveščanja za dve različni ciljni skupini: (a) najstnike/štolente in (b) odrasle (strokovnjake, delavce idr.). Vsaka skupina potrebuje različen pristop. Prvi instrument, ki bi ga lahko uporabili, so ambasadorji s preteklimi izkušnjami z učno mobilnostjo, ki jo prek svojih „zgodb o uspehu“ prenašajo tako najstnikom kot odraslim/strokovnjakom. Ta ukrep bi bil lahko učinkovit tudi za skupine, kot so starejši ljudje itd. Ti ambasadorji bi bili lahko nameščeni v mestnih hišah, obiskovali pa bi šole in druge kraje. Vključena bi morala biti oseba, specializirana za tehnične in praktične vidike učne mobilnosti. Drugi instrument, osredotočen na študente in mlade, bi bili lahko hibridni in ustvarjalni načini za doseg te skupine, na primer prek družbenih medijev (ključniki, spletne informacije itd.) in fizičnih informacijskih orodij o učni mobilnosti. Tovrstna kampanja bi lahko pripomogla k večji razširjenosti informacij in k učinku „snežne kepe“.

Utemeljitev

Nepoznavanje učne mobilnosti ljudem onemogoča udeležbo v njej. Z dostopom do informacij se bo udeležba razširila.

Priporočilo 17

CILJNO USMERJENE KAMPANJE OBVEŠČANJA O UČNI MOBILNOSTI

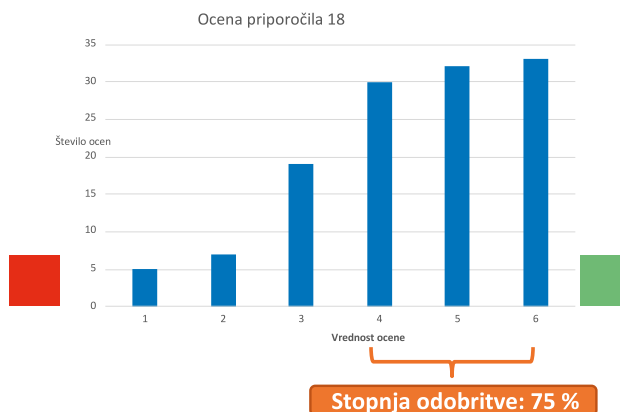

Priporočilo 18**Ukrepi in dejavnosti za spodbujanje nediskriminacije v učni mobilnosti**

Razlikujemo med mladimi v šolah in odraslimi na delovnih mestih, osredotočamo pa se na odpravljanje težav v vsakem od teh okolij. Zagotavljamo, da so šole in delovna mesta prostori, v katerih so najstniki in strokovnjaki prosti diskriminacije zaradi dejavnikov, kot so starost, spol, zdravje, spolna usmerjenost, vera itd. Za doseg tega cilja mora Evropska komisija dodeliti sredstva in vire različnim vključenim stranem: gostiteljskim družinam za najstnike ter podjetjem in NVO za odrasle. Potrebne so naslednje dejavnosti: gostiteljske družine in podjetja bi morali biti pripravljene na vse, kar je potrebno za sprejem gosta, usposobiti pa bi jih morali ljudje, specializirani za medkulturne zadeve (varuhi človekovih pravic). To je zlasti pomembno za ranljivejše skupine. Te dejavnosti lahko pomagajo izboljšati izkušnjo mobilnosti in kar najbolj zmanjšajo diskriminacijo. Hkrati bi bilo treba družinam in podjetjem zagotoviti spodbude za njihovo nadaljnjo podporo.

Utemeljitev

Pomembno je zagotoviti varnost ter „enotnost v raznolikosti“ za mobilne študente in odrasle.

Priporočilo 18**UKREPI IN DEJAVNOSTI ZA SPODBUJANJE NEDISKRIMINACIJE V UČNI MOBILNOSTI**

Priporočilo 19

Premagovanje predsodkov s spodbujanjem bolj uravnotežene porazdelitve namestitev v programu Erasmus+

Da bi državljane spodbudili k prijavi na bolj raznolik nabor destinacij v programu Erasmus+, priporočamo ukrepanje na dveh ravneh:

1. Na institucionalni ravni EU: priporočamo, da Komisija oblikuje načela, ki bi jih morale upoštevati institucije, sodelujoče v programu Erasmus+, kadar odločajo o sporazumih o partnerstvu z drugimi izobraževalnimi institucijami in jih obnavljajo.

Kot dopolnitev tega bi lahko Komisija razvila tudi spletno platformo, na kateri lahko prijavitelji vnesejo svoja zanimanja, jezike, preference itd. in nato prejmejo predloge destinacij, ki bi bile lahko zanje ustrezne. S takim sistemom „priporočil“ bi se lahko povečala raznolikost lokacij, kar bi ljudi spodbujalo k obisku krajev, na katere sicer ne bi pomislili.

2. Na ravni države članice: priporočamo, da države članice sprejmejo ukrepe za povečanje števila udeležencev programa Erasmus+, ki jih sprejmejo. Države članice bi morale spodbuditi svoje nacionalne izobraževalne institucije, naj ponudijo več izobraževalnih programov v angleščini.

Utemeljitev

To priporočilo je pomembno iz dveh razlogov:

Če bi nekatere države članice/destinacije veljale za manj zaželene, bi razpoložljiva mesta v programu Erasmus+ lahko ostala neizkoriščena. Za nekatere države, kot je Španija, je prijav preveč, vendar bi bilo za ljudi, ki se želijo udeležiti programov Erasmus, na voljo več mest, če bi jih spodbudili k odločanju za bolj raznolike destinacije.

Če bi se ljudje odločili obiskati nove kraje, o katerih do zdaj niso imeli veliko informacij, ali če odkrivajo nove kulture, se s tem hkrati krepi njihovo razumevanje drugih kultur in odpravljajo predsodki itd.

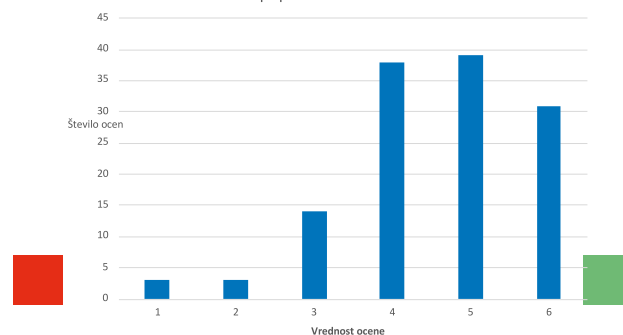
Priporočilo 19

PREMAGOVANJE PREDSDOKOV S SPodbujanjem bolj uravnotežene PORAZDELITVE NAMESTITEV V PROGRAMU ERASMUS+

Stopnja
podpore
4,6

Ocena priporočila 19

Stopnja odobritve: 83 %

Priporočilo 20**Ocenjevanje upravnih ovir, s katerimi se soočajo zaposleni in delodajalci, ter načini njihovega premagovanja**

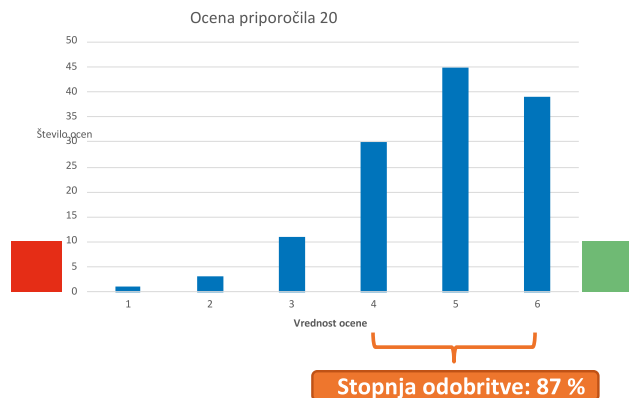
Priporočamo, da Evropska komisija izvede oceno ovir, s katerimi se soočajo zaposleni pri udeležbi v programih učne mobilnosti (npr. prispevki za socialno varnost, pokojnine). Komisija bi morala v svoji oceni upoštevati tudi potrebe in motivacijo delodajalcev, da napotijo svoje zaposlene v tujino. Na podlagi te ocene bi lahko Komisija predlagala nadaljnje ukrepe za premagovanje teh ovir.

Utemeljitev

Zlasti pri delavcih je prisotno tveganje, da ti zaradi prevelikega števila upravnih ovir, povezanih na primer s socialno varnostjo ali njihovo pokojnino, ne bodo mogli iti v tujino. Ali je te koristi mogoče preprosto prenesti med državami članicami? Državljeni pri reševanju teh upravnih izzivov potrebujejo podporo. Zato priporočamo, da Evropska komisija opravi študijo teh izzivov, da bi jih bilo mogoče učinkovito obravnnavati.

Priporočilo 20

OCENJEVANJE UPRAVNIH OVIR, S KATERIMI SE SOOČAJO ZAPOSLENI IN DELODAJALCI, TER NAČINI NJIHOVEGA PREMAGOVANJA

Priporočilo 21

Spodbujanje ciljno usmerjene komunikacijske strategije za program Erasmus+

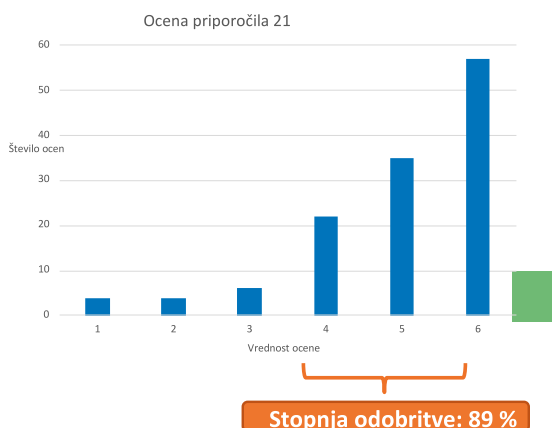
Priporočamo, da se vsi državljani EU v prihodnjih treh letih seznanijo s programom Erasmus+. To bi bilo treba doseči z vzpostavitvijo učinkovite komunikacijske strategije, ciljno usmerjene na določene skupine, ki ne poznajo programov Erasmus+ in Evropska solidarnostna enota. To so med drugim invalidi, delavci, brezposelni, finančno zapostavljeni, ljudje na podeželskih območjih, ljudje brez terciarne izobrazbe in ljudje, ki jim grozi socialna izključenost.

Utemeljitev

Za učno mobilnost je na voljo veliko priložnosti in programov, kot sta Erasmus+ in Evropska solidarnostna enota. Poleg tega so bila razvita tudi informacijska vozlišča, kot sta platforma in aplikacija Erasmus+. Vendar pa te informacije niso preprosto dostopne in ne dosegajo vseh ustreznih skupin. Zato priporočamo določitev cilja, da se v treh letih dosežejo vsi državljani EU z uvedbo prilagojenih kampanj za doseganje določenih ciljnih skupin, ki morda nimajo dostopa do trenutno razpoložljivih informacij ali pa jih ne morejo koristiti.

Priporočilo 21

SPodbujanje ciljno usmerjene
KOMUNIKACIJSKE STRATEGIJE ZA
PROGRAM ERASMUS+

STIK Z EU

Osebno

Po vsej Evropski uniji je na stotine centrov Europe Direct. Naslov najbližjega lahko najdete na spletu (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_sl).

Po telefonu ali pisno

Europe Direct je služba, ki odgovarja na vaša vprašanja o Evropski uniji. Nanjo se lahko obrnete:

- s klicem na brezplačno telefonsko številko: 00 800 6 7 8 9 10 11 (nekateri ponudniki lahko klic zaračunajo),
- s klicem na navadno telefonsko številko: +32 22999696,
- z uporabo obrazca: european-union.europa.eu/contact-eu/write-us_sl.

ISKANJE INFORMACIJ O EU

Na spletu

Informacije o Evropski uniji v vseh uradnih jezikih EU so na voljo na spletišču Europa (european-union.europa.eu).

Publikacije EU

Publikacije EU si lahko ogledate ali naročite na op.europa.eu/sl/publications. Za več izvodov brezplačnih publikacij se obrnite na Europe Direct ali najbližji dokumentacijski center (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_sl).

Zakonodaja EU in drugi dokumenti

Do pravnih informacij EU, vključno z vso zakonodajo EU od leta 1951 v vseh uradnih jezikovnih različicah, lahko dostopate na spletišču EUR-Lex (eur-lex.europa.eu).

Odpri podatki EU

Na portalu data.europa.eu lahko dostopate do odprtih zbirk podatkov institucij, organov in agencij EU. Zbirke podatkov lahko brezplačno prenesete ter jih ponovno uporabite za komercialne in nekomercialne namene. Na portalu so dostopne tudi številne zbirke podatkov iz evropskih držav.

Urad za publikacije
Evropske unije

Print
PDF

ISBN 978-92-68-09232-3
ISBN 978-92-68-09197-5

doi:10.2775/275390
doi:10.2775/617257

NA-09-23-534-SL-C
NA-09-23-534-SL-N